

ÉLETTÜNK

LI. évf. 3. szám (51. Jg. Nr. 3.)

Az európai magyar katolikusok lapja

2019. március

FIATALOK, TI VAGYTOK ISTEN JELENE!

Panamában rendezték meg január 22. és 27. között a 34. Ifjúsági Világtalálkozót. A világtalálkozóra ellátogatott Ferenc pápa, akinek ez volt a 26. nemzetközi útja, és ő a második pápa, aki fölkereste a latin-amerikai országot Szent II. János Pál után, aki 1983-ban járt ott. Ferenc pápa arra buzdította a fiatalokat, hogy bátran álmódjanak és kövessék az Úr szeretetét, Máriához hasonlóan, nagylelkűen válaszolva hívására.

A Szentatya január 27-én, vasárnap reggel 8 órakor szentmisét mutatott be a Szent II. János Pál parkban, amellyel lezárta az Ifjúsági Világtalálkozót.

600 ezer fiatal vett részt a virrasztás után a szentmisén. Ferenc pápa homíliájában a Jézus názáreti zsinagógái nyilvános fellépéséről szóló evangéliumot (Lk 1,1-4; 4,14-21) értelmezte és alkalmazta a világ katolikus ifjúságát képviselő hatalmas tömeg előtt. „Könnyen fennáll ugyanaz a veszély számunkra is, mint Názáretben, hogy bizonyos jól-ismertség jegyében elutasítsuk Jézust, illetve az Isten Fiával való konkrét találkozást egy bizonytalan jövőbe utaljuk”. (...)

Éz velünk is megtörténhet hasonlóképpen – fordította a bibliai kép valóságát Ferenc pápa a panamai ifjak szentmiséjére. Nem mindig hisszük el, hogy az Isten ennyire közeli és ennyire valóságos lehet, hogy olyan munkára hív minket, mellyel bepiszkoljuk a kezünket. Kockázatos elfogadni azt, hogy „az isteni szeretet konkréttá válik és mintegy tapasztalhatóvá a történelemben, annak összes fájdalmas és dicsőséges vonásaival” – idézett Ferenc pápa XVI. Benedek 2005-ös egyik szeptemberi katekiziséből. (...)

Veletek is megtörténhet, kedves fiatalok, valami hasonló dolog – fordult a pápa a szentmise ifjúságához –, hogy küldetésetek, hivatásotok és életek csupán csak egy ígéret, ami a jövőt illeti és annak nincs semmi köze a jelenhez. Mintha a fiatalok egy várótermet jelentene, ahol a váltás ideje még nem jött volna el. Ebben az időközben jövőnk rá, hogy az ilyen jól becsomagolt, egészséges-garantált jövő következmény nélküli. Csupán csak színlelése az öröme. Csak megnyugtat, csak elaltat, zajt sem csap, és így az álmok elenyésznek – idézett a pápa múlt virágvasárnap homíliájából.

Ezzel a torz várakozással szemben a közelmúltban tartott, a fiatalokról szóló szinódus főként a meghallgatás jelentőségét hangsúlyozta. A nemzedékek egymás közötti meghallgatása gazdagság és érték, és azt tudatosítja, hogy szükségünk van egymásra. Együtt kell álmódni és együtt kell építkezni, de soha sem elszigetelten. Kedves fiatalok, ti nem a jövő vagytok, hanem az Isten jelene. Ő arra hív benneteket, saját konkrét világotokban, hogy induljatok a nagyszülők, az idősek keresésére és velük együtt vegyétek a szót és valósítsátok meg azt az álmot, amit az Úr megálmodott számotokra.

(Folytatás a 2. oldalon)

HAMVAZÓSZERDA A NAGYBÖJT KEZDETE (március 6.)

Imádság nagyböjtre „Hogy meg tudjunk bocsátani...”

*Istenünk, Atyánk,
Te mindig megbocsátón nyúlsz felénk;
taníts minket is megbocsátani.
Mivel a Te titkod,
csak Te tudsz rá megtanítani.
Ne engedd, hogy erőt vegyen rajtunk
a régi, ismerős rossz,
hogy tűtést ütéssel viszonzunk.
Adj nekünk bátorságot,
hogy felismerjük önmagunk sötét oldalát.
Lássuk be,
hogy mi is képesek vagyunk elkövetni
mindazt a rosszat, amit mások
velünk tettek.*

*Ismerjük fel emberlétünk törekenységét.
Kérünk, adj bátorságot és alázatot,
hogy feltárjuk mások előtt fájdalmunkat.
Ne engedd, hogy magunkba zárkózzunk,
azzal a meggyőződéssel,
hogy ez jogunkban áll,
és azt az illúziót tápláljuk,
hogy egyedül ki tudunk lábalni a bajból.
Ne engedd elfeledniük,
hogy egymás testvérei vagyunk.
Taníts meg bennünket igaz módon látni.
Bűneinket, hibáinkat olyannak tudjuk,
amilyenek,
se nagyobbak, se kisebbek.
Óvj meg attól, hogy felnagyítsuk
és feleslegesen boncolgassuk a részleteiket.
Add, hogy hazánkban
az igazságszolgáltatás is
valóban az igazságot mondja ki, (...)
Add, hogy megértsük azokat,
akik rosszat tettek nekünk. (...)*

*Jó Urunk és Atyánk,
taníts arra is, hogy ellenségeinket
szeressük
és sose számolgassuk,
hogy hányszor kell megbocsátanunk.
Szeretnénk a hetvenszer hétszeren túl
számolni,
hiszen Te kéred ezt,
és mert Te annyira számítász ránk.
Amen.*

(Godfried Danneels bíboros)

BÖJTKÖZBEN

Írta: Kránitz Mihály

Egész életünk egy úthoz hasonlítható, melyen járunk és haladunk előre. Személyek, események szegélyezik lépteinket és értelmes embervoltunkból fakadóan, sok mindent befogadunk, akár tudatosan, akár tudatlanul. Így formálódik személyiségünk, külső-belső egyéniségünk. A gondolkodó ember, már elkötelezetten és előrelátóan készül a „hatások” felhasználására, saját magatartásának alakítására. Egy ilyen eszköz számunkra a húsvétra felkészítő szent negyven nap, a nagyböjt. Elsődleges feladatunk az együttgondolkodás az Egyházzal és a hűséges kitartás az önként vállalt lelki fejlődésben.

A böjti időszak, vagyis a húsvétra való felkészülés valamiképp mindig váratlanul éri az embert. Mivel a húsvét mozgó ünnep, ezért a böjtkezdet is évről évre változik. A sokkal rövidebb karácsonyi idő eltelte után változó hosszúsággal zajlik az évközi idő, a vidámabb farsangi napokkal. Mivel az európai időszámítás, melyet a világ többi része is átvett, a hagyományos keresztény ünnepekhez igazodik, ezért – bár korábban volt rá kísérlet például a francia forradalom idején, hogy az egyházi ünnepeket teljesen megszüntessék – többnyire a kereszténység nagy eseményeihez és az üdvtörténet jelentős állomásaihoz kötődik az év bizonyos részeinek meghatározása.

Az európai alkotmányban sajnálatos módon nem szerepel a kereszténységre való hivatkozás. Ezzel egy világi gondolkodás érvényesül, de a „klasszikusnak” mondható jeles napok elnevezései mégis megmaradtak, jöhetnek sok nyugat-európai országban igyekeznek kiiktatni az ünnep eredeti tartalmát, és más megnevezéseket javasolnak.

Ez a világ megnyilvánulása, mely megmagyarázhatatlan módon szemben áll mindazzal, ami szép, jó, szent és igaz, és saját érvényesülését a haszon, a karrier és a hatalom vonatkozásában akarja

megvalósítani. A vallásos gondolkodás ebbe nem nagyon illik. Az Egyház ezért a keresztény élet küzdelmére hívja fel a figyelmet, melyet a nagyböjt során a bűnök elleni harcban vívunk. Erre a magatartásra kiváló példát kaptunk az Úr Jézus személyében, aki mint Istenember bemutatta az Atya számára kedves élet mintáját.

A gonoszság és a bűn a világban van, és sokszor a jó látszatával csalja kelepcebe az óvatlan embert. Módszere a megtévesztés és a csábítás. A Sátán, a bukott angyal szembehelyezkedik mindazzal, ami Istentől való, és bár Krisztus keresztáldozata által vereséget szenvedett, a Földön továbbra is megkísérli elteríteni mindazokat, akik Istent tekintik Atyjuknak.

A böjti idő jó alkalom arra, hogy ezt a szellemi harcot világosan lássuk, tudva azt, hogy Jézus már legyőzte a hazugság atyját, aki azonban még képes veszélyeztetni az emberek üdvösségét. Itt lép előtérbe az egyik legfontosabb emberi cselekedet: a személyes döntés Isten és Jézus Krisztus mellett. Ha ezt halogatjuk vagy elfeledkezünk róla, akkor képtelenek leszünk saját emberségünket is a maga teljességében megélni, mert az mindig össze van kapcsolva a teremő Isten szándékával.

(Folytatás a 2. oldalon)

GYÁSZMISE A RÓMAI MAGYAR KÁPOLNÁBAN

A Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyasszonya-kápolnájában Németh László olaszországi magyar főlelkész január 8-án gyászmisét mutatott be a közelmúltban elhunyt két magyar püspök, Seregély István nyugalmazott egri érsek és Miklós-házy Attila, a külföldi magyarok nyugalmazott püspöke lelki üdvéért.

Németh László homíliájában párhuzamba állította a két püspök életútját: ugyanabban az évben születtek, 1931-ben, és pár nap különbséggel, mindketten 2018 végén hunytak el. Mindketten a miskolci Fráter György-gimnáziumban tanultak. Két év különbséggel szentelték őket püspökké.

Mindketten tanúi voltak egy történelmi fordulathoz. Amikor Miklós-házy Attila 1989-ben püspöki kinevezését megkapta, üzenet érkezett számára Rómából, hogy a torontói szentelésére Magyarországról ne várjon püspököt. Akkor még a hazai közélet és a nyugati emigráció sok ponton szemben állt egymással, nem értették meg egymást. Ebben a korban lett a világon szétszóródott magyarok püspöke. Mindszenty bíboros nyomába lépett abból a szempontból, hogy járta a magyar egyházközségeket a világon, látogatta a ma-

gyar papokat. Visszaemlékezésében azt írta, hétszer körbeutazta a Földet, de csak néhányszor volt szállodában, mert mindig a magyar egyházközségek és papok vendégszeretetéét élvezte. Kinevezésekor püspöki küldetéséhez sem pénzt, sem egyházi iurisdikciós joghatóságot nem kapott, mert a magyar hívek a helyi püspökök joghatósága alá tartoztak.

(Folytatás a 2. oldalon)

Római gyászmise a két magyar főpapért

JÉZUS MINKET IS MEGMENT

A hamvazószerdával kezdődő nagyböjt a húsvétra való felkészülés szent ideje. Már a II. században általánossá vált az Egyházban a papság és a hívek tudatos böjtölése és a buzgó imádság. Ehhez társult az Üdvözítő szenvedésére és megváltó halálára való emlékezés és elmélkedés. A lila színű miseruha minket is figyelmeztet, hogy nagyböjtben nekünk is meg kell hoznunk a lélek és a test áldozatát, hogy részünk legyen a húsvét örömeiben, áldásában és kegyelmében.

Mózes első könyvében a vízözön utáni eseményekről számol be a szerző. Még az 1970-es években is sokan tagadták a vízözönt, a történetét egy szép tanításként fogadták el. A későbbiekben, a Mezopotámiában, Úr, Ninive városában történt ásatások igazolják, hogy létezett egy tragédia, mely nagy pusztítást hagyott hátra.

A Biblia előtt az asszír nyelven rögzített Gilgames eposz számol be a vízözönről, melyből Utnapistim menekült meg. Hasonló történeteket olvashatunk az akkád művekben is.

A vízözön létét, történelmi mivoltát, hogy valahol, valamikor bekövetkezett, a tudósok és a szakirodalom nem tagadja. Abban már vannak véleménykülönbségek a tudósok körében, hogy egy vagy több vízözön létezett, melynek hatása kisebb vagy hatalmas területre terjedt ki.

Nekünk, hívó embereknek egy a lényeg, hogy a vízözön története egy erkölcsi tanítás számunkra, melyről elmélkednünk kell, és elgondolkodnunk arról, hogy a végső szó, a megoldás, a büntetés és a megbocsátás a gondviselő Isten kezében van.

Noé a vízözön túlélője, igaz ember, aki családjával hű maradt Istenhez. Megtartották a törvényeket és az Úr megkegyelmezett nekik. Noé Jézus Krisztus előképe. Ősátya, akivel a Teremtő szövetséget kötött és megígérte, hogy nem lesz több vízözön tragédia. Megkegyelmez minden élőlénynek, akik a Földön élnek. A nagy szövetség jele a szivárvány, mely számunkra is legyen a remény jele, hitünk megerősítése és szeretetünk szimbóluma, hogy Isten gyermekei vagyunk, és az Úr vigyáz ránk.

Szent Péter apostol első levelében párhuzamot von Noé családjá és az Egyház gyermekei között. A gondviselő Isten megmentette Noét és háza népét a hitük és hűségük miatt. Jézus Krisztust, a világ megváltóját a legszégyletebb halállal ölték meg. Azt gondolták, hogy halálával véget ér a messiási korszak, de Jézus dicsőségesen föltámadt halottaiból. Negyven napot töltött el a Földön, közben megjelent az apostoloknak, tanítványainak, szeretteinek és közel ötszáz embernek, hogy tanúi legyenek a megdicsőülésének. Amikor eljött a Mester számára a búcsú, fölment a mennybe és elfoglalta helyét Isten jobbján. Ahogy a Mennyei Atya megmentette Noét és családját, Jézus, a mi Üdvözítőnk, minket is megment és üdvözíteni fog bennünket.

Az evangéliumban Szent Márk evangélista Jézus Krisztus megkísértésének és föllépésének a történetével tanít bennünket. A Messiás, az evangélium hirdetését buzgó imádsággal és szigorú, negyven napos böjttel kezdte meg. Az Istenember lelkében megerősödött, fölkészült a hivatására, de emberi mivoltában, testi leg elgyengült. A gonosz lélek úgy gondolta, számára ez a legmegfelelőbb alkalom, hogy Jézust megkísértse és rávegye a bűnre. Az Üdvözítő legyőzte a kísértőt. Diadalmaskodott a gonosz fölött.

Amíg ember él a világban, találkozunk a sáttánnal, mert mindenkit, minket is megkísért. Szent Jeromos, aki igen közel állt Jézus Krisztushoz, őszintén és szellemes módon rajzolja meg az ember és az ördög szerepét. „Mikor egy gyermek megszületik, Isten egy angyalt állít mel-

lé, hogy egész életében kísérje. – Lucifer egy ördögöt, hogy egész életében kísértse őt! „Ha mi is győzni szeretnénk a kísértő fölött, a győzelem a futásban, Istenhez való menekülésben van. Ahogy a kisgyermek, ha valamitől fél vagy megijed, édesanyja karjai közé szalad. Ha így teszünk mi is, Jézus bennünket is magához ölel és kiment a kísértésből. A nagyböjti prefációban is ezt imádkozza az Egyház: „Jézus, a sáttán minden cselvetségét legyőzve megtanított arra, hogy a romlás kovászának ellenálljunk, – így méltó lélekkel ünnepeljük a húsvét szent titkát és az örök húsvétra is eljussunk.”

Amikor Jézus legyőzte a gonoszt, megkezdte nyilvános működését: „Betelt az idő, közel van az Isten országa. Térjete meg, és higgyetek az evangéliumban.”

A nagyböjti szent időben vagyunk. Komolyan kell vennünk Jézus felszólítását, és lelki összeszedettséggel kell készülnünk az áldott és szent ünnepekre. Nekünk is meg kell térnünk, bűnbánatot kell tartanunk, hogy megtisztult lélekkel jobban fel tudjuk fogni a megváltás nagyságát és lélekben közelebb kerüljünk az értünk szenvedő és minket nagyon szerető Jézushoz. A földi élet poklát megjáró Dosztojevszkij, a világhírű orosz író, erős hittel és Jézus iránti mély szeretetével szólít meg bennünket. „Hidd, hogy szeret az Isten! Mikor bűnédet megbánod, akkor már szeretsz is! Szeretettel mindent meglehet váltani, mindent meg lehet menteni.”

Nagyböjtben, a bűnbánat mellett időt kell szentelnünk a lélek csendjére és az imádságra, ahogy Szent Ambrus püspök tanítja: „A gonosz lélek a zajt – Krisztus a csendet keresi.” A szentek világa és élete a lélek csendjére és a buzgó imádságra akar nevelni bennünket. A csendben jobban megismerjük önmagunkat, jó és rossz tulajdonságainkat, hogy az élet küzdelmei közepette erős akarattal és imádsággal képesek legyünk önmagunkat is legyőzni.

Marics József

IMASZÁNDÉK

Márciusra

A keresztény közösségek jogainak elismeréséért: Imádkozzunk, hogy a keresztény közösségek – különösen azok, amelyek üldöztetést szenvednek –, érezzék Krisztus közelségét, és jogaikat tartsák tiszteltben.

A Szentföldön fennálló bizonytalan helyzet és az érdekelt felek közötti megértés hiánya, állandó bizonytalanságot, alapvető jogok korlátozását és számos embernek hazájából történő menekülését okozza. Kérem Istent, hogy segítsen ebben a helyzetben, és kérem valamennyi érdekelt felet, hogy fokozott erőfeszítéseket tegyenek az igazságosságon és mindenki jogainak elismerésén alapuló szilárd és tartós béke megvalósításának érdekében. A zsidó, keresztény és muszlim imádkozók és istentiszteleti helyeik ellen elkövetett minden erőszakot, hátrányos megkülönböztetést és intoleranciát a lehető legkorábban meg kell szüntetni. A Szent Város, Jeruzsálem fennálló rendjét meg kell védeni és meg kell őrizni. Jeruzsálemnek olyan helynek kell lennie, ahol mindenki békésen élhet együtt. Ha ez nem valósul meg, mindenki szenvedésének ördögi köre vég nélkül fog folytatódni.

Különösen üdvözlöm a Szentföld különböző keresztény közösségeit. Remélem, hogy elismerik őket a társadalom részének és teljes jogú polgároknak, hogy fáradhatatlanul dolgozhassanak a közjóért, a béke erősödéséért, a kienkesztelődésért és az egyetértésért. Ez a törekvés annál eredményesebb lesz, minél nagyobb összhangban élnek egymással a szentföldön élő különböző egyházak. Különösen fontos a családok és a fiatalok támogatása, hogy ne kényszerüljenek hazájuk elhagyására. Ha együtt dolgozunk e kényes kérdés megoldásán, a különböző egyházak közötti kölcsönös megértés és testvéri szeretet is erősödni fog.

Ez alkalommal újra szeretném kifejezni szívbeli vágyamat, hogy haladjunk a keresztény egyházak teljes egysége felé, amint ezt Jézus imájában kérte: „legyenek mindnyájan egyek, hogy a világ higgyen” (Jn 17,21). Tudom, hogy a múlt sérelmeiből származó sebek most is ott élnek egyesek emlékezetében. A múltat nem lehet megváltoztatni, de nézzünk előre a jövő kiengesztelődés felé, és dolgozzunk érte, Urunk kívánsága szerint. Súlyos hiba lenne, ha ezt elmulasztanánk, és semmibe vennénk Krisztus sürgető kérését és az idők jeleit, melyeket a Szentlélek sugall az Egyház vándorútján. Ettől a Szentlélektől indítva, ne engedjük, hogy a közösség hiányának és a kölcsönös vádaskodásoknak emléke, valamint a jövő bizonytalanságai és a jelen nehézségek megakadályozzák azt, hogy a látható egység felé közeledjünk. Ne akadályozzon abban, hogy együtt imádkozzunk, hirdessük az evangéliumot és közösen segítsük a rászorulókat. Ebben a katolikusok és az ortodoxok között folyó párbeszéd, melyben a Jeruzsálemi Ortodox Patriarkátus is részt vesz, nagy reményekre jogosít. Milyen jó lenne, ha a Jeruzsálemben együtt élő katolikus és ortodox hívókról is elmondhatnánk, amit szent Lukács mondott az első keresztény közösségről: „A hívek sokaságának egy volt a szíve-lelke.” (ApCsel 4,32)

Ferenc pápának 2017. október 23-án III. Theophilosz, jeruzsálemi görög ortodox pátriárkához intézett köszöntéséből. □

GYÁSZMISE...

(Folytatás az 1. oldalról)

Amikor a rendszerváltást követően megszűnt a honi és a külföldi magyarok politikai szembeállítása, Miklós-házy püspök azonnal a magyar püspöki kar tagja lett. Velük jött a római ad limina látogatásokra, részt vett a testület ülésein.

Seregély István érsek 1990 óta a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke volt, ami szintén egyháztörténelmi fordulatot jelentett, hiszen addig ezt a tisztséget az esztergomi primás töltötte be. Ezt a megbízatását három cikluson át látta el. Olyan nagy kezdeményezések fűződnek az ő elnökségéhez, mint a Pázmány Péter Katolikus Egyetem megalapítása, melynek ő volt az első nagykanclárja. Ő indította el a Magyar Katolikus Rádiót, és ő vezette be azt, hogy a püspöki kar tagjai két évente közös lelki gyakorlaton vesznek részt.

Németh László – a magyar kápolna bejáratánál látható, a koronáját a Szűzanyának nyújtó Szent István király alakjára mutatva – idézte Seregély István érsek szavait: „A magyarok számára Szent István király kikerülhetetlen.” Papi és érseki szolgálatában kiemelkedően fontosnak tartotta, hogy Szent István királyunk örökségét ápolja és továbbadja. Miklós-házy Attila püspök számára a római Magyarok Nagyasszonya-kápolna a világon szétszóródott magyarok lelki helye volt Péter apostol sírja közelében. A szentbeszéd végén Németh László a Magyarok Nagyasszonya közbenjárását kérte az elhunyt főpásztorok lelki üdvéért és a világon élő magyar katolikus hívek számára.

A szentmisén koncelebrált Németh Norbert, a Pápai Magyar Intézet rektora és az intézményben tanuló két pap is. □

BÖJTKÖZBEN

(Folytatás az 1. oldalról)

Ő boldogságra hív bennünket, de ezért áldozatot kell hoznunk, hogy mindenben a jó győzedelmeskedjen.

Nagyon fontos, hogy tartsunk ki lelki feladatainkban. A keresztségben már elköteleztük magunkat Krisztus követésében. A szent negyven nap, ami kegyelmi módon most a rendelkezésünkre áll, egy nagy lehetőség a személyes megszentelődésre és a keresztény lelkiség továbbérettetésére. A világ megy tovább a maga útján. Mi azért ne csüggedjünk, ha bármilyen kísértés is ér bennünket a húsvétig tartó út folyamán.

Keresztény lelkiségi gyakorlatainkat ne csak nagyböjtre időzítsük, hanem épp a most megtapasztalt lelki erővel folytassuk tovább az év hátralévő részében. Önmegtágadásaink, jócselekedeteink legyenek egész életünk részei, hogy a nagyböjtben megedződött és „kiképzett” Krisztus-követőként Jézusnak bátor apostolai legyünk abban a világban, amely őt elutasítja. Legyünk biztosak abban, hogy a húsvét közeleget, és még önmegtágadásaink és áldozatvállalásaink során is töltsön el bennünket egy belső öröm, hogy Isten gyermekei vagyunk, és földi életünk során azon az úton járunk Krisztussal, mely biztosan célba vezet.

A lelki úton való haladásban segítségünkre van „a világ győzedelmes királynője”, Mária, aki bár szívében átélte Fia szenvedését, a megpróbáltatás idején hitt el a kereszt alatt. Kérjük tehát a Szűzanya közbenjárását, hogy a világban és az Egyházban betöltött feladatainkat a tanúságtétel elkötelezettségével tudjuk teljesíteni, s ez által a környezetünkbe több fényt, több reményt és nagyobb szeretetet tudjunk közvetíteni. □

EGYMILLIÓ IRAKI KERESZTÉNY VÁNDOROLT KI

Sako iraki káld pátriárka hatodik éve tölti be hivatalát, s ebből az alkalomból üzenetet tett közzé, amelyben mérleget von a káld egyház nehézségeiről, kezdeményezéseiről és reményeiről.

Az elmúlt években az iraki nép kivándorlása következtében egymillió ős-lakos keresztény hagyta el az országot. Louis Raphael Sako bíboros szerint az egyik fő lelkipásztori kihívást a Moszulból és a Ninivei-síkságról elmeneült lakosság gondozása jelentette. Ezeket a területeket foglalták el az Iszlám Állam dzsihadistái. A menekültek tízezreinek több, mint három éven át nehéz körülmények között tudták a lelkipásztori és anyagi szükségleteit biztosítani. A pátriárka üzenetében kiemeli a szekták gyűlöletkampányát, akik az erőszakra és a keresztények házainak elfoglalására uszítottak. Egyes keresztény politikusokkal is meggyűlt a bajuk, mivel személyes érdekeiket helyezték előtérbe és nem törődtek a keresztény lakosság akaratával.

A pozitívumok között sorolja föl Sako bíboros a pátriárkatus anyagi rendeződését, a liturgia megújítását, a káld liga megalakítását, valamint egy vallásközi párbeszéd bizottság felállítását a szunniták, síiták, jazidok és mandeusok között. A Ferenc pápa által bíborossá kreált pátriárka szerint azok illetik kritikával a bagdadi pátriárkátust, akik nem képesek elviselni a káld egyház újjáéledését és azt a ragyogó szerepet, amit helyi és globális téren betölt, az elmúlt hat esztendő minden kihívása dacára.

Vatikáni Rádió

FILMEK – HÍREK – LELKISÉG

Keresztény Élet
PORTÁL NEI CSAK KATOLIKUSOKNAK

www.keresztenyelet.hu

PAPI TALÁLKOZÓ KISMARTONBAN

A magyar és magyarul beszélő ausztriai papok találkozáját már több évtizede hagyományosan minden évben január elején, vízkereszt ünnepét követően szervezik meg. 2019. január 7. és 9. között Ausztria egyházmegyéiből tizenketten érkeztek Kismartonba.

A találkozón Vencser László, az Ausztriai Idegennyelvű Pasztoráció országos igazgatója, Molnár Ottó grazi plébános, Holló István deutschlandsbergi, Szabó Emő linzi, Jän Wechter alsómedvesi (Grossmürbisch), Ghinari János felsőlászlói (Oberloisdorf), Szabó Jenő szalézi oblatikus pöstlingbergi, Gáspár Adalbert OSB alsóóri (Unterwart) plébános, Egri Tamás, Groß-Schweinbarth és Kleinharras plébániai kormányzója, korábbi bécsúj-helyi és badeni magyar lelkész, Ilk Antal-József ny. plébános, Varga János, a bécsi Collegium Pázmáneum rektora, Csiki Zoltán eisenstadti egyházmegyes teológus hallgató, valamint Pál László, a Kismartoni Egyházmegye (Diözese Eisenstadt) helynöke, a találkozó szervezője vett részt.

Székely János szombathelyi megyéspüspök atya előadását a Kismartoni Egyházmegye tanulmányi házában, a Találkozások Házában (Haus der Begegnung) tartotta meg az Eucharisztiairól.

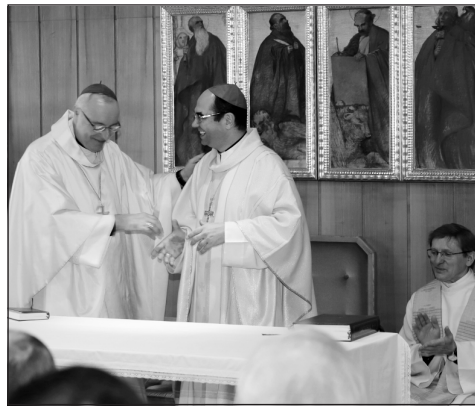
A főpásztor bevezetesként röviden beszélt személyes élményeiről is, amelyek hozzájárultak papi hivatásának kialakulásához. Majd az Oltárszentség titkát mélyítette el az Utolsó vacsora márkí leírásának elemzése alapján. Kiemelte, hogy az őskeresztény közösség legfontosabb szövege az Evangéliumban a Passió részeként jelenik meg, de eredete exegetikailag (bibliai szövegek elemzésének tudománya) bizonyítható módon más, feltehetőleg már korábban kikristályosodott.

Kitért a zsidó húsvéti vacsora részleteire, teológiai tartalmára, a messiási várakozásra, és arra, hogy mindez hogyan teljesedett be Jézusban, az Ő szenvedésében, személyes húsvétjában.

Beszélt a szentségek három fokozatáról. A természetes szentségek: születés, étkezés, ahol az ember átélheti a teremtés, az élet csodáját, a történelmi szentségek, az Ószövetség szentségei, ahogy Isten belép az emberiség életébe és cselekszik, ezt éli meg a zsidó nép húsvétkor. A harmadik a Krisztus által alapított szentségek, ezen a szinten valósul meg az Eucharisztia.

A püspök atya mondanójának végkövetkeztetése ez volt: „Az Eucharisztia szerzésének szavait leginkább a szerelem szavaihoz tudnánk hasonlítani. Amikor egy férfi és egy nő szeretik egymást és azt mondják: mindenemet, amim csak van, neked adom. A testemet, a lelkemet, az életemet, hogy táplálkozz belőle. Amit az ember csak töredékesen tud megtenni, csak pillanatokra, csak sebzeten, azt az Isten tökéletesen megteszi.

Az egész teremtésnek ez a végcélja. A teremtő Isten azért hozza létre a hatalmas világmindenséget, hogy átadja önmagát. Istennek a legfőbb, egyetlen lényege a szeretet, Atya, Fiú és Szentlélek örök szeretet. Istent ebben a hatalmas Univerzumban

Szentmise a kápolnában

nem a galaxisok érdeklik, nem a csillag milliárdok, hanem az ember. Mert Isten személy. Őt leginkább az óriási világmindenségben, az apró, parányi ember érdekli. Aki képes Őt viszont szeretni, befogadni.

Isten legfőbb célja, hogy átadja nekünk önmagát, ezt készíti elő már az Ószövetségben is. Isten lassan közeledik hozzánk, hogy helyet készítsen magának, hogy be tudjuk fogadni. Célja ez volt, hogy egészen egy legyen velünk, hogy Önmagát adja nekünk. Az egész teremtés művének ez a végcélja, hogy Isten egy legyen az emberrel.”

Az előadás után lehetőség volt a személyes megosztásra, a résztvevők közül mindenki elmondhatta egy-egy örömet, bánatát, jövőre vonatkozó tervét.

A Keresztről nevezett Szent Terézia Benedicta (Edith Stein) tiszteletére szentelt házikápolnában került sor a szentmisére. A főcelebráns a vendég püspök volt, akivel Ágidius Zsifkovics kismartoni megyéspüspök és a paptestvérek koncelebráltak.

A vízkereszt ünnepét követő keddi liturgiájának szentírási részleteiből kiindulva így fogalmazott prédikációjában: „Jézus előre jelzi, hogy Ő maga az élet kenyere, aki életet ad a világnak. Benne az élő Isten adta, mutatta meg önmagát a világnak. Benne élet volt és az élet volt az emberek világossága. A szentleckében halljuk, hogy mi az Eucharisztia titkának forrása, lényege: »Isten maga a szeretet«. Jézus az Istenség teljességét úgy birtokolja, hogy kapja. Mindent befogad és tiszta tükröként minden azonnal visszaad. Ennek a titoknak lehetünk részesei az Eucharisziában. Arra születünk, hogy megtanuljunk szeretni, az életünket odaadni, ajándékká, megtört kenyérré tenni... Beszélt arról, hogy mennyire fontos lenne ezt a titkot átadni, bevinni családjaikba.

A legfontosabb hogy ismerjük a lét értelmét, okát és célját. Az Eucharisztia ebben a titokban részesít. A világ szeretetből lett. A gyermek igazi nevelője Isten. A szülő a legfőbb jót avval teszi, ha odavezeti gyermekét az élő Istenhez.”

(Folytatás a 6. oldalon)

Ausztriai magyar papok a két megyéspüspökkel

SZÁZ ÉVE SZÜLETETT PROKOP PÉTER

Személyes kapcsolat a művésszel Csanád Béla pap, költő jóvoltából történt több mint negyven éve. Római látogatásom a Monte Verde csöndes műtermében már a barátság elmélyítése volt. Ostia tengerpartján üldögélve – a távot szemlélve – az ágostoni gondolatok újraélése volt, egy messi köre, amikor Hyppo püspöke itt búcsúzott édesanyjától. Prokop Péter azt mondta: Ágoston a legmodernebb pap marad minden században.

Távlatok sugarában élt, mint művész, aki ars poeticájával új egyházművészetet álmódott-hirdetett: az ábrázolás esztétikai törvényeit továbbra is megtartotta, de mindent leegyszerűsített. Emiatt aztán többen felszisszentek, sőt erősen bírálták. A megszokás mindig hatalommá válik – tudta ő ezt jól – lelkipásztorként helyesen értelmezte a szentpáli szavakat, melyek az egyszerű emberekhez való alkalmazkodást kéri. Persze nem primitívségről van szó, ha egyszerűségről beszélünk, hanem belső intelligenciáról, amely sohasem a fonákjánál ragadja meg a dolgokat.

Amikor egyik Szent Margitról festett képét nekem ajándékozta, döbönt gondolatomba a gótika, mint stílus. A felülmúlhatatlan. A fényből, arányból épülő eszme-tartalom, amely dómok monumentális architektúráján érhető tetten, de a szobrászat és festészet tágabb világában is, mint például Fra Angelico vagy El Greco művészetében. Nem más ez, mint az ember megfogalmazása benső-látással, az esztétikában pedig a reneszánsz előtti szépség lényege. A szépségé, amelyről Szent Ágoston írta: „Későn szerettemek.” Prokop Péter első, nagy retrospektív kiállítása Szombathelyen a nyolcvanas évek végén példásan igazolta ezt az esztétikát, és azt a művészethez kötődő derűt, amely az ő egész életét betöltötte.

Hosszú és példás út Prokop Péteré a sükösdői első templomi falképtől a római Via Giulian lévő Magyar Intézet kápolnáképig. Ott a bibliai téma, emitt szentjeink történelmi sugallata ragad meg. A mindig statikusnak tűnő alakok „mozgalmasságát” a feszültség drámai ereje biztosítja, amit minden bizonyonnyal a festő középkort és ősi egyiptomi képábrázolást jellemző dimenzionális szemlélete is meghatároz.

Csendes szavú, benső világát képekbe öltöztető művész volt, aki ugyanakkor könyvek sokaságával: bölcs gondolatokkal is üzent egy kiüresedő századnak, egy újnak, amely fogytán a meditációnak, elmélyülésnek, talán még várja a megújulást, azt az egyszerűséget a lényeg szemléletében, amelyre Prokop Péter képei, írásai példát adnak.

Több kiállítását nyithattam meg, és ott voltam, mikor a Művészet és Barátai Egyesület Geröly Tibor elnökkel az élén

Belső világot képekbe öntő művész volt

első nagyobb kiállításán mutatta be a pap művész addigi pályáját Budapesten. Nagy érdeme az egyesületnek ez az akciója. Nagy lélegzetet vett e sorok írója, amikor a szóban lévő elnök – Prokop halála után – megkapta a művészről elnevezett díjat, a Csepeli Erdei Galéria jóvoltából.

Most, hogy megjelenik a Prokop Péter születése századik évfordulójára készült emlékkönyv, a Csepeli Önkormányzat, a nevezett galéria és mindazok tiszteletadása az egyik legrangosabb magyar egyházművésznek, aki képi jelenlétével, életének legnagyobb örökségével az Írás szavaival figyelmeztet: „A fentieket keressétek”.

Új versemmel emlékezem rá:

Az ember arca

Prokop Péter emlékének

*egyszerű szívvel élt
tisztá művet alkotott
fénybe-arányba szöve
múltat holnapot*

*tudta időn kívül
kell mindennek állnia
mi ezen belül esik
nem más csak mánia*

*fellengzős címek
nem kellett neki
a kép az – mondta
mi napjait élteti*

*tenger közelében
római ég alatt
ekként nyert érdemet
míg hazája maradt
számára a szent hely
Dunával szittogón
magyar szívvel telten*

Tóth Sándor

PROKOP PÉTER PAP-FESTŐ EMLÉKE RÓMÁBAN

Prokop Péter katolikus pap, festőművész, író Kalocsán született 1919. január 6-án és Budapesten halt meg 2003. november 11-én. A XX. századi magyar pap-festők egyik legjelentősebb alakja. Fő példaképei Aba Novák, Csontváry, Paul Klee, stílusát az átélt vallásosság és a modern, expresszionista kifejezőmód határozta meg.

Vízkereszt ünnepén volt 100 éve Prokop Péter festő, kalocsai főegyházmegyes pap születésének. Egyházmegyéjében kiállítással, Budapesten, a Szent József Otthonban könyvbemutatóval emlékeztek meg róla. Prokop Péter 1957-ben érkezett Rómába, ahol a Pápai Magyar Intézet növendéke lett. Első nagyszabású alkotása itt az Intézet kápolnájának díszítése három freskóval, amelyet 1958-ban készített az Intézet fennállásának harmincadik évfordulójára Zágón József régens megbízásából. Római működésének színtere hosszú évtizedekig a Szent István Ház volt, ahol

1967-től 1999-ig lakott. 1976-1999 között a Szent István Alapítvány igazgatótanácsának is tagja volt. A zarándokház számos alkotását őrzi, ő készítette a kápolna oltárfreskóját és üvegablakait is. Műterme érintetlenül maradt itt azt követően, hogy hazaköltözött Magyarországra. A Szent István Házban jelen folyó felújítási munkákat követően a műtermet üvegajtón keresztül minden látogató megtekintheti. Az Alapítvány szeretettel ápolja volt tagjainak, köztük Prokop Péternek is az emlékét.

P. Vértesaljai László SJ /
Németh László

Gyerekeknek

APÁK NAPJA

Végre itt a március, elérkezett a tavasz! A rövid, sötét, hideg téli nappalok és hosszú éjszakák után egyre hosszabbodnak a világos órák, napról napra melegebb van, később sötétedik – hosszú idő után nem sötétben kell hazamenned az délutáni iskolai foglalkozások után. Bizom benne, hogy ezen a télen Téged elkerültek a betegségek, de ha nem, akkor mostanra már biztosan kiheverted a „szokásos” januári-februári influenzát. A betegség idején, mint a legtöbb gyerekeknek, biztosan Neked is édesanyád viselte a gondodat. Velem is így volt legtöbbször, de most elmesélek egy régi, kisgyerekkori történetet, amikor nem ő vigyázott rám.

Kistestvérem februárban jött világra, és abban az egy hétben, miután megszületett, anya és ő természetesen a kórházban volt, egészen addig, amíg mindketten megerősödtek és hazajöhettek. Ám pont ezekben a napokban influenzajárvány volt országsszerte, és én is elkaptam a betegséget. Egy kisgyermeket pedig igen megvisel az effajta betegség, sokat sírtam anya után... Ezekben a napokban apával voltunk otthon, ő vigyázott rám, ő viselte a gondomat, ő vitt el orvoshoz, és ő adta be nekem a gyógyszereket, amiktől aztán hamarosan sokkal jobban lettem. Vagy ki tudja, talán

nem is az orvoságtól gyógyultam meg olyan hamar, hanem apa féltő gondoskodásától...

Ez a régi történet arról jutott eszembe, hogy ebben a hónapban, egészen pontosan március 19-én ünnepli Egyházunk az édesapákat. Azt mindenki tudja, hogy május első vasárnapján van anyák napja, de az talán kevésbé ismert, hogy mikor van apák napja. S hogy miért éppen e napon köszöntjük az édesapákat? Március 19-e ugyanis Szent Józsefnek, a Boldogságos Szűz Mária jegyesének az ünnepe. József, Jézus nevelőapja a keresztény házasságok és családok védőszentje, a jegyesek pártfogója, a családi gondoskodás példaképe. Sőt, az egyetemes Egyház védőszentje is Szent József! Bár tudjuk, „csupán” nevelőapja volt Jézusnak, a Szentírásból láthatjuk, hogy József az apa helyét tölti be Jézus életében.

József napja a magyar néphagyomány szerint a tavasz kezdete is. Duplán örömteli tehát ez a nap: köszöntsd fel az édesapádat, köszönd meg mindazt a gondoskodást, szeretetet, amit tőle kaptál – és ünnepeljétek meg apák napját a tavasz nyitányán, mondjuk egy közös kirándulással az első igazi napsütéses márciusi napon.

Kovács Péter

Immár 44. alkalommal gyűltek össze Stuttgartból és környékéről mindazok, akik nem csupán szórakozni szerettek volna, hanem egyben jelenlétükkel támogatni is kívánták a Stuttgarter Magyar Katolikus Egyházközség szerteágazó karitatív tevékenységét. (Fotó: Dávid Ferenc)

A NŐK VÉDELMEBEN

Abu Dhabi-ból visszautaztában, február 5-én Ferenc pápa szokása szerint válaszolt a vele utazó újságírók kérdéseire. Az Egyház és a világ életét súlyosan terhelő szexuális visszaélések is szóba kerültek, két okból is.

Ferenc pápa február végére a világegyház püspöki konferenciáinak elnökeit csúcstalálkozóra hívta össze a Vatikánba, melynek napirendjén nemcsak az évtizedek óta előfordult papi visszaélések kérdései lesznek, hanem ezek megelőzése.

A másik ok a szerzetesnők és általában a nők ellen elkövetett visszaélések kérdése. A vatikáni napilap, az „Osservatore Romano” mellékleteként megjelenő női magazin legújabb száma ugyanis a nők ellen elkövetett szexuális bűncselekmények problémájával foglalkozik. Ferenc pápa válaszolt arra a kérdésre is, mit kíván tenni a Katolikus Egyház a nők védelmében. Ez természetesen összefügg a nők általános egyházi helyzetével, szerepével.

A „repülő sajtókonferencia” keretében a Szentatya utalt arra, hogy a probléma sajnos általános világprobléma, jól

lehet a különböző kultúrákban másképp és másképp jelentkeznek.

Már XVI. Benedek pápa hatékony intézkedéseket hozott egyes szerzetesnői közösségek feloszlására, a nővérek „rabszolgaként” való kizsákmányolása kérdésében. Benedek pápát szívesen nevezik „gyengének”, pedig nagyon is erős volt ezekben az intézkedéseiben. Ferenc pápa Egyháza ezen az úton kíván továbblépni.

Felmerülhet a kérdés: jót tesz-e Krisztus Egyházának, ha éppen a katolikus sajtó „teregeti ki szennyest”? A bűnbánat előfeltétele a lelkiismeretvizsgálatot követő bűnvallomás. Az Egyház erre ad példát, amikor minden más intézményt megelőzve bűnvallomást tesz. Nem Krisztus egész Egyháza a bűnös, az Egyház tagjai között szentek, bűnösök és bűnbánók élnek.

Hiába hallgatnánk el, tussolnánk el a bűnöket, bűneinket. A nyílt elfordulás a bűntől, a bűnbánatban való megújulás, a megtérés kezdete, és nem az elhallgatás.

Rosdy Pál

MAGYAR SZAKÁCSOK FŐZTEK ÜNNEPI EBÉDET SZEGÉNYEKNEK RÓMÁBAN

Ismét a Kapuvári ÍzvadÁszok főztek ünnepi ebédet a szegényeknek Rómában január 6-án. A menü marhapörkölt volt tarhonyával, vitaminsalátával és csemegeuborkával.

Idén vízkeresztkor is a Kapuvári ÍzvadÁszok Gasztronómiai Egyesület tagjai készítették az ebédet a Sant’Egidio közösség római menhelyén, ahol hosszú sorokban álltak az emberek a magyar ételekért. A pörkölt mellé édes-ségeként szaloncukrot kaptak a rászoruló, akik a kapuvári Cserpes Sajtműhely tőrudiját is megköstölhatták. Mindkét édesség kurióznak számít Olaszországban.

Ez volt az ötödik év, hogy a Róma belvárosában, a Trastevere negyedben működő szegénykonyhán a Magyarországról érkező szakács csapat készítette az ünnepi ételt. A Kapuvári ÍzvadÁszok tagjai 2015 óta segítik a Sant’Egidio közösség munkáját. Hagyományá vált, hogy december 25-én a közösség budapesti menzáján főznek ebédet a rászorulóknak, vízkeresztkor pedig Rómában, ahol most is 350 embernek készítettek meleg ételt magyaros ízekkel.

Magyar László, a Kapuvári ÍzvadÁszok vezetője elmondta, most is minden alapanyagot Magyarországról szállították Rómába: több mint 80 kilogramm marhahúst, 25 kilogramm hagymát, 35 kilogramm tarhonyát és 55 kilogramm szaloncukrot. A marhahúst azért választották, hogy a nem keresztény vallásúak is fogyaszthassák. „Mindenkét tiszteletben tartva minden évben valami magyarosat igyekszünk főzni” – tette hozzá Magyar László.

Marco Sala, a Sant’Egidio közösség római felelőse az MTI-nek elmondta, hogy a magyarokat már minden évben várják. „Számunkra ez az ünnepi ebéd a Magyarországgal való barátságot jelképezi, és közben rámutat arra is, hogy a boldogság olyan kenyér, amelyet a nálunk szegényebbekkel kell megosztani. A kapuváriak csodát teremtenek a barátság ebédjével” – fogalmazott Sala.

A csapatot vezető Hámori György kapuvári polgármester „szeretettfőzőként” jellemezte az eseményt. A jótékonyági akciót az önkormányzat mellett helyi vállalkozások, szervezetek és magánszemélyek adományai támogatják.

MTI

IFJÚSÁGSEGÍTŐ KÖZPONT AZ ELHAGYOTT RENDHÁZBAN

Február 4-én a kézdívásárhely-kantai egykori minorita rendház hasznosításáról egyeztetett Bokor Tibor, Kézdívásárhely polgármestere, Bőjte Csaba, a Dévai Szent Ferenc Alapítvány elnöke és Fejér László Ödön szenátor. Az épületben ifjúságsegítő központot hoznak létre.

Bőjte Csaba ferences szerzetes elmondta: mivel a minorita rendházat ferencesek hozták létre, kötelességének érezte megmenteni az utókornak ezt az épületet. Sikeres pályázaton vannak túl, a javításhoz szükséges pénz is a birtokukban van, ezért a hivatalos engedélyek beszerzése után remélhetően április elején elkezdődhetnek a munkálatok.

Bőjte Csaba szerint a kantai rendház hasonlóan működhetne a Szent Ferenc

Alapítvány csíkszétsimoni intézményéhez, azaz a délutáni oktatás során kézművességgel foglalkozhatnának a fiatalok. A szociális kollégiumban negyvenötven diákot fogadnának. A tervek szerint 2020 szeptemberében már be is lehetne iskoláztatni az első tanulókat.

Fejér László Ödön ezelőtt négy esztendővel Lemhényben találkozott Csaba testvérral, és akkor került szóba a minorita rendház felújítása. Ugyanabban az évben megalakították a Bőjte Csaba gyermekeit támogató kézdívásárhelyi baráti társaságot. A tervezési kiadások egy részét a város háza, másik részét pedig a baráti társaság állta, a felújításhoz szükséges anyagiak nagy részét a magyar kormány biztosította.

(Romkat.ro)

AUSZTRIÁBAN ENYHÉN CSÖKKENT A KATOLIKUSOK SZÁMA

Az osztrák egyházmegyék közzétették statisztikai adataikat a 2018-as évről.

5,05 millió volt a katolikusok száma Ausztriában 2018-ban – tájékoztat az osztrák püspöki konferencia. 2017-ben 5,11 millió hívet számláltak. Egy százalékkal tehát csökkent a katolikusok száma. 8,7%-kal növekedett azoknak a száma, akik 2018-ban elhagyták a katolikus Egyházat Ausztriában: 58 778 fő. Ezzel szemben 2017-ben 53 698-an voltak. A helyzet azonban nagyon eltérő az egyes egyházmegyékben. A St. Pölteni Egyházmegyében például kevesebben hagyták el az Egyházat a múlt évben, mint 2017-ben, 4 573 személy a 4 788-cal

szemben. 2018-ban 5 133 személy lépett be, vagy tért vissza a Katolikus Egyházba. 2017-ben ez az adat 5.461 volt.

Ugyanakkor az utóbbi években állandó növekedés tapasztalható a Katolikus Egyházba belépők arányában, emelkednek a felnőtt keresztelések. 2017-ben számuk 890 volt, a 2018-as adat még nem elérhető.

Az egyházmegyék elemzése szerint csökkent a születések és a keresztelések száma az elhalálozásokhoz képest. Növekedett az osztrák elvándorlás. A statisztikák szerint a vasárnapi misére járók száma enyhén csökkent – tájékoztat a SIR olasz katolikus hírügynökség.

(VR)

POLITIKA...

(Folytatás az 1. oldalról)

Ne holnap, hanem ma kezdjétek el, mert ahol a kincsek, ott a szívek is. Keljtek fel reggel, győzzétek le a fáradságot, hiszen „küldetésetek van, amibe szeresetek bele és minden ettől függ” – idézte Ferenc pápa Pedro Arrupe jezsuita generális egykori mondatát. (...)

Ezekben a napokban, mint egy zenei háttér kísért bennünket Mária Igenje. Ő nem csak hitt az Istenben és ígéretei lehetőségeiben, hanem volt bátorsága Igent mondani az Ő jelenében való részvételre is. Megérezte, hogy küde-

tése van, beleszeretett abba és ez mindent eldöntött. És ahogy egykor Názaretben történt, úgy az Úr most köztünk is feláll, kezébe veszi az Írást és mondja a szót: Ma beteljesedett mindaz, amit az előbb hallottatok! Akarjátok élni szeretete konkrét mivoltát? – tette fel a végső kérdést Ferenc pápa, majd a rázúgó igen-igen nyomán hozzátette: Igenetek továbbra is legyen a belépő kapu, hogy a Szentlélek adjon új pünkösödöt a világnak és az Egyháznak! – zárta homíliáját Ferenc pápa a panamavárosi Ifjúsági Világátalkozó vasárnapi szentmiséjén.

Vatikáni Rádió

TALPRA, MAGYAR!

Március 15-e közeledtével mindig eszembe jut, hogy 1848–49 számomra családi történelem is. Űkanyám, Buchwald Amália korabeli naplótöredéke izgalmasan és életszerűen, sajátos perspektívából számol be a történekekről – ahogy onnan, a dél-erdélyi Ruszkai havasokból láthatta, amit látott. A Karánsebeshez közeli Ruszabányán működött akkoriban az ország talán legkorszerűbb vasműve, amelynek tulajdonosai a Hofmann-fivérek és a kiváló mérnök, Maderspach Károly voltak. A Hofmannok egyike, Ádám az űkapám volt. Amikor a békés forradalomból szabadságharc lett, a ruszabányai vasmű fegyvert kezdett gyártani a magyar seregek számára. És a helyi lakosság fiatal férfiai közül több tucatnyian álltak nemzetörnek, nem várva arra, hogy – a nóta szerint – Kossuth „még egyszer” üzenjen... Aztán, amikor minden elveszett, Világos tragédiáját követően segítették a Törökország felé menekülő Bem tábornokot, Kmettyt és katonáikat. Űkanyám hűgát, Buchwald Franciskát, aki a legaktívabb volt mindebben, iszonyú bosszúként félíg mezítelekre vetkőztetve vesszőztette meg a település összetrombitált lakosságának szeme láttára 1849. augusztus 23-án az osztrák parancsnok, Haynau személyes utasítására. (Az asszony kis híján belehalt – nem esősorban a fájdalomba, mint inkább a szégyenbe –, de nem hagyhatta el magát, már csak azért sem, mert szégyény férje, Maderspach Károly volt az, aki nem bírta elviselni a gyalázatot, és főbe lőtte magát.)

Kevéssé ismert epizódja ez a szabadságharc történetének, de néhány száz ember – a leszármazottak és az oldalági rokonok – számára a történelem emberi és embertelen arcát is mutatja.

Amália űkanyám, ez a németül beszélő asszony lelkes, magyar érzelmű honleányként ír naplójában a szabadságharcról (három fia is a honvédseregben szolgált) – írásával az emléktörzés és a példák felmutatása volt bevalolt célja. Részletesen megörökíti a ruszabányai eseményeket – név szerint említi például a házukba fogadott honvédtiszteket... – a késői olvasó is átélheti (ezt számos űkunokájának egyikeként tanúsíthatom) az akkori emberek aggodalmait, reménykedését és fájdalmas csalódását, gyászát.

Harmincéves voltam, amikor először került a kezembe űkanyám naplótöredékének németből ki tudja mikor lefordított, nehezen olvasható, gépiratos másolatban ránk maradt szövege, és akkor hatalmába kerített az érzés, hogy mindehhez nekem is közöm van. Az eseményekhez, a történetekhez és a következményekhez – és ahhoz az emberi tartáshoz, amely ebben a nehezen olvasható, de korántsem érthetetlen szövegben megörökítették. – És azóta szinte minden évben újraolvasom ezeket az oldalakat március idusának közeledtén. Nem lankadó érdeklődéssel, mert a már jól ismert részletek között mindig felvillan valami új összefüggés, valami időszerűnek érzett gondolat.

Talán ez a legfontosabb a családi történelem feljegyzőinek buzgalmában. A naplót olvasgatva eszembe jut: remélhetőleg sok más családnak is vannak hasonló emlékei. Mert szörnyű volna, ha az amnéziába süllyedő nemzet elfelejtene, hogy például ez az ünnep nem arról szól csupán, hogy a költő elmondta a „Talpra magyart” a Nemzeti Múzeum lépcsőjén – ami nem is ott, és úgy hangzott el –, hanem arra is emlékeztethet, hogy volt olyan idő, amikor sokan voltak képesek és hajlandók kockázatot és áldozatot vállalni valami igaznak érzett ügyért.

Talpra, magyar!

Kipke Tamás

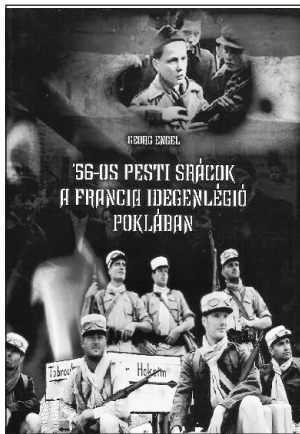
'56-OS PESTI SRÁCOK ÉS AZ IDEGENLÉGIÓ

A könyv címe ennél hosszabb, – „'56-os pesti srácok a francia idegenlégió poklában” – félreérthetetlenül kalandregényre utal és a szerzőnek, a Münchenben élő magyar származású Georg Engelnek sikerült is igencsak izgalmas és fordulatokban gazdag történeten keresztül emléket állítani az 1956-os forradalom és szabadságharc után külföldre kényszerült fiatal menekülteknek.

Az események olvasása során azonnal felsejlik, hogy csakis olyan író vethette papírra, aki maga is részese volt a forradalmi küzdelmeknek, ha nem is fegyverrel a kezében, hanem serdülőként egy kézikocsival a felkelőket támogató vidékiek élelmiszeradományait szállította az éhez, főleg pedig a sebesült budapestieknek. De nem riadt vissza attól sem, hogy fegyvereket juttasson le az orosz túlerővel harcoló ellenállókhöz. Ű ugyan a megtorlás idején is Magyarországon maradt, de mivel igencsak érdekelte, hogy mi lett volna akkor, ha ő is... ezért alapos anyaggyűjtés után nekilátott az 1956 végén sok Nyugatra sodródott fiú történetének a megírásához, akik nem tudtak, vagy nem is akartak ellenállni a francia idegenlégió csábításának.

Georg Engel már a rendszerváltás idején írt „Légió mindhalálig” cí-

mű könyvében is életszerűen mutatta be annak a francia katonai alakulatnak a mindennapjait, amelyet 1831-ben történt megalapítása óta a legveszélyesebb csatatereken vetettek be, és ennek megfelelően tizedelt meg az ellenség, de amely a hadisikerit a hagyományos katonai szakértelmen kívül annak a csapatszellemlnek is köszönheti, ami a különböző származású és egymástól eltérő kultúrájú férfiakat

egygyé kovácsolja. Ez a gondolat szinte vörös fonálként fűzi össze a nemegyszer idegfeszítő eseményeket a szerző most napvilágot látott „'56-os pesti srácok a francia idegenlégió poklában” című kalandregényében, amely a budapesti Nemzeti Értékek Könyvkiadó gondozásában jelent meg.

A főhős, a nagykorúság küszöbén álló Kovács Józsi, a letiport szabadságharc után kétszáz ezer honfitársával Nyugaton próbál új életet kezdeni, és rövid svájci tartózkodás után egy biz-

tos állás reményében Párizsba megy, ott azonban egy véletlen folytán az idegenlégió szippantja be, és ettől kezdve sorsát már távolról sem ő határozza meg. Szerencsésére kötelekében honfitársakra akad, akikből barátok lesznek, és ha kell, lelki támogatást is nyújtanak. Noha szinte kizárólag francia érdekekért küzdenek, azonban a katonai szolgálat végére felkínált francia állampolgárság komoly vonzerőt jelent, szülőhazájuk iránti szeretetük viszont a munderban eltöltött évek alatt sem csorbul, mert valamennyiüket áthatja – ha más és más megnyilvánulási formában is – a hazulról hozott szellemi örökség, az istenhit. Így nemcsak előjárók előtt képesek bizonyítani rátermettségüket, leleményességüket, hanem a légióban szolgáló más nemzetek fiai is inkább felnéznek magyar harcostársaikra, akik nem egyszer még az 56-os utcai összecsapások során szerzett tapasztalataikat is fel tudják használni, hogy úrrá lehessenek a csaknem reménytelennek tűnő helyzeteken is.

Georg Engel könyve ugyan kalandregény, de olyan üzenetet hordoz, amelyet már Madách Imre is megfogalmazott az Ember Tragédiája végén: ember küzdj, és bízza bizzál.

Vincze András

FELVIDÉKI VÉRTANÚ ÁLLAMFÉRFI

Szomorú, hogy Szlovákia még mindig nem rehabilitálta a kommunista időkben háborús bűnössé nyilvánított Esterházy Jánost. Örven detes azonban, hogy a Krakkói Főegyházmege 2018 tavaszán késznek mutatkozott boldoggá avatási ügyének megindítására. Pawel Cebula hazánkban dolgozó lengyel minorita kinevezésével alkalmas személy lett a boldoggá avatási ügy posztulátora (hivatalos kérelmezője).

Ki volt Esterházy János, aki halála után 118 évvel még ma is rehabilitálásra vár? Gróf Esterházy János 1901-ben szülei később Csehszlovákiához csatolt nyitra-újlaki birtokán született, és a felvidéki magyarság legjelentősebb politikusává vált. „Ha másokat maradásra biztatok, én sem mehetek el innét” – vallotta. Apai ágon magyar, anyai ágon lengyel arisztokrata család fia.

1935-ben képviselővé választották a Keresztény Szocialista Párt elnökeként. A felvidéki és kárpátaljai magyarság autonómiájáért küzdött.

„Mi magyarok a szlovák népet mindig testvérünknek tekintettük és fogjuk tekinteni a jövőben is. Az ezeréves sorsközösség az Úristen műve. A mi jelünk a kereszt, nem a horogkereszt.”

A szlovák parlament egyetlen képviselője volt,

aki nem szavazta meg 1942-ben a zsidók deportálását, mert embertelennek nevezte. Ezután kezdődött igazságtalan vértanú sorsa. Előbb szovjet fogság, majd szlovák halálos ítélet, később 25 éves börtön. Fasiszta együttműködéssel vádolták, miközben Szlovákiából, Tisó fasiszta államából már korán deportáltak a zsidókat és együttműködtek a hitleristákkal.

1957-ben a morvaországi Mirov börtönében szívinfarktusból hunyt el. Fél évszázad után találták meg földi maradványait. 2017-ben temették az alsóbodoki Szent Kereszt Felmagasztalása-kápolnában.

Marek Jedraszewski krakkói érsek szerint „Esterházy János utolsó lehetőség arra tanuskodott, hogy ami igazán fontos, az Krisztus keresztje. Olyan ember volt, aki egyesített minket, a magyar, szlovák és lengyel népet.”

Rosdy Pál

TOROKSZORÍTÓ TÖRTÉNETEK

Egy halszálka – méretét tekintve – jelentéktelen apróság. Viszont, ha megakad az ember torkán, akár halálos is lehet. A legenda szerint egy halszálka miatt fuldokló gyermeket megmentett és megáldott Sebaste püspöke, a III. század végén, IV. század elején élt Szent Balázs. Így lett ő a torokbetegségekben szenvedők védelmezője is. A szent személyéhez köthető a február elején, Balázs-nap tájt szokásos balázsolás szertartása. De neki köszönhető az egyik legszebb Babits Mihály-vers, a Balázsolás is.

„Szépen könyörgök, segíts rajtam, Szent Balázs!” – kezdi versét a gégerakkal küzdő költő. Majd felidézi, amikor még kisgyermekként – tél közepén, Balázs-napon – ott térdel az oltár előtt, és őzike szemekkel pislog az öreg papra, aki két gyertyát tart keresztben a nyaka előtt, és „deákul dűnyögve” imádkozik. Babits Mihály versében köszönettel szól a szenthez: „... te meghallgattad és megóvtad gyermeki / életem a fojtogató / torokgyiktól, s a veszedelmes mandulák / lobjaitól...” Majd így könyörög: „Segíts, Balázs! / Hisz a te szent gégedet is / kések nyiszálták, mikor a gonosz pogány / kivégzett: tudhatod, mi az! / Te ismered a penge élet, vér izét, / a megfeszített percek, / a szakadt légcső görceit, s a fulladás / csatáját és rémületét.”

A torokgyik más szerzők műveiben is megjelenik. Húgocskája után a kis Móra Ferencet is megtámadta ez a betegség. Tituláns doktor pápaszemét törölgetve mondta a lázas gyermek édesanyjának: „Torokgyik biz ez, lelke, mint a másike volt!” Ettől kezdve – A kincskereső kisködmönből tudjuk – napokig nem tudott magáról semmit a kisfiú. Felnevekedt is csak egy fekete madárra emlékezett, amely ott gubbaszkodott az ágya végében. Aztán csodák csodája: a cinkekirály megmentette. A felnőttek, a szülei ugyan nem láttak semmit, de a gyerek tudta – mert hitt a mesékben – a cinegekirály kergette el mellőle a halálmadarat.

Bereményi Géza műveiben is többször megjelenik a torokgyik, a gyermekkori diftériajárvány emléke. Előbb az Eldorádó című novellájában írta meg, hogyan sikerült túlélnie a halálos kórt. Az 1988-ban készült Eldorádó című filmjének szintén azok a legdrámaibb jelenetei, amikor a nagyapapa rohan az unokájával a kórházba, majd amikor a fertőzés miatt elkölönített, haldokló gyermekek között megkeresi a kisfiút. A Teleki téri piac királyának tartott Monori, mert így hívják a filmbeli nagyapát, egy aranyrudat nyom az orvos kezébe, hogy mentse meg a gyermeket. Monori azt vallotta: pénzért minden megvehető. Monoriné viszont mélyen vallásos volt. A filmbeli asszony ebben a nagy bajban elmélyülten imádkozott, ahogy az író igazi nagymamája is mindig imádkozott.

Bereményi Géza felidézi gyermekkori betegségének történetét a Magyar Művészeti Akadémia által készített, a köztelevízió csatornáin 2019 januárjában bemutatott Születtem Magyarországon című portréfilmben is. Ennek kapcsán elmondja, hogy nagyszülei között örökre megválaszolatlan kérdés maradt: kinek vagy minek köszönheti az életét. Minek volt erősebb hatása: az aranynak vagy az imának? Az író sem foglal állást. Viszont életének fontos helyszíneként mutatja be a filmben a Szent Rita-kápolnát.

Érdemes megnézni.

Filip Gabriella

IN MEMORIAM MIKLÓSHÁZY ATTILA SJ (1931–2018)

Elbúcsúztunk megint Valakitől, aki bár a *miénk* volt, emigrációban élő magyaroké, mindenekelőtt *értünk* volt: a kényszerűségből világgá csángált magyarokért vállalta a főpásztori feladatokat – az ökumené jegyében is. Krisztus szenvedéséért vezeklő, a Szűzanya kegyelmébe fogadott Magyarokért.

Miklósházy Attila SJ., a külföldön élő magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott püspök 2018. karácsony harmadnapján visszaadta lelkét a Teremtőjének. A torontói Szent Erzsébet-templomban, a nyitott koporsóban az örökre elpihent test alig sejtette azt a sok szenvedést, amit az utóbbi években el kellett viselnie – sokkal inkább nyugalmat árasztott. Csak a ravatalon megérintett jéghideg, dermedt kéz jelezte, hogy nem tud többé áldásosztó magasba lendülni – már egész volt-lényével „Isten tenyerén” nyugszik – Sík Sándort idézve.

Miklósházy Attila a kiválasztottak életét élte – még ha ennek nem is volt tudatában. Sorsa Isten tenyerén feküdt akkor is, amikor kisgyerekként karjában tartotta haláltusáját vívó édesapját, aki a háború áldozata lett, de kiválasztott volt akkor is, amikor iskolájának kiváló tanulójaként kimondta március idusán a kimondhatatlannak ítélt őszinte hitvallását a szabadság eszméjéről. Mint tudjuk, ezzel kitiltatta magát Magyarországon minden iskolájából. És vajon minek tekinthetnők azt a csak-azért-sem-et, amikor a Mindszenty bíboros ellen szervezett tüntetésen való részvételét megtagadta?

Ilyen pillanatok után mondhatná el az ember, hogy

„Téged Isten dicsérlek
és hálát adok mindenért...
Hogy ember lehettem akkor is,
mikor az emberek nem akartak
emberek lenni,
hála legyen.
Hogy megtarthattam a hitet,
és megfuthattam a kicsik futását,
és futva futhatok az Érkező elé,
... hála legyen!”

(Sík Sándor: *Te Deum*)

Akarta a börtönt, a büntetéseket Miklósházy Attila? Esetleg meggonolatlanlanságból, fiatalos heccből? Aligha. De Jézus tanítványául szegődött, és ezzel nem az élettől akart elzárkózni, hanem annak isteni értelmét itt a földön megvalósulva látni. Nemesszegi Ervin így mutatja be az egykori fiatalembert: „1949 augusztusában találkoztam veled először mint új novíciussal a budapesti Manrézában. Kivált a többiek közül 192 cm magas, imponáló alakjával, méltósággteljes, de mesterkéletlen mozgásával, könnyen mosolygó, egyszerű vidámságával, kellemes orgánumával. Később tudtam meg, hogy a középiskolák országos szavalóversenyén első díjat nyert... P. Miklósházy progresszív konzervatívnek nevezte magát a szónak vallásos és nem politikai értelmében...” – s tegyük hozzá –, aki megjárta a jászberényi internáló tábort is, ezért tudta túrni a munkaszolgálatos katonáknak kijárt megaláztatásokat, és ezért tudta empátiával végezni műtős tevékenységét a sebesült szabadságharcosokért 1956-ban.

Életrajzában ezt olvassuk:

„Az orosz csapatok bevonulása után, előljárói utasítására december 6-án a Fertő-tó mocsarain át elhagyta az országot. Filozófiai és teológiai tanulmányait Németországban, valamint Torontóban fejezte be. James Charles McGuigan bíboros, torontói érsek szentelte pappá 1961. június 18-án. Néhány évvel később Rómában, a Pápai Szent György Egyetemen doktori fokozatot szerzett teológiából: Kelet-szír eucharisztikus Pneumatológia címmel. Ünneppélyes szerzetesi fo-

galalmait 1966. augusztus 15-én tette le Rómában az II. Gesú-templom Szent Ignác-oltáránál. 1967-től 1974-ig a torontói Regis College-ban, 1974-től 1984-ig ugyancsak Torontóban, a St Michael's Egyetemen tanított teológiát. 1984-ben kinevezték a Torontói Főegyházmegye Szent Ágoston Szemináriumába a teológiai fakultás dékánjává, amit 13 éven töltött be, valamint a szisztematikusan teológia és liturgia tanárává... Sokáig tagja volt a National Liturgical Council of the CCCB, és az ökumenikus Canadian Liturgical Society-nak. 15 évig az Anglican Roman Catholic Theological Dialogue in Canada társaság aktív tagja is volt. II. János Pál pápa a kanadai látogatásán megismerve a fiatal professzort, 1989. augusztus 12-én, váratlanul a külföldön élő magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott püspöknek nevezte ki.”

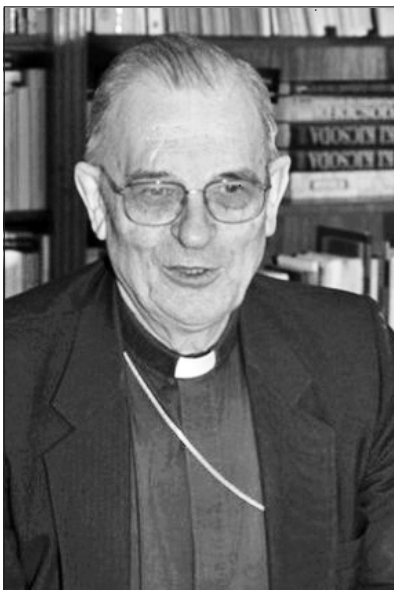
Nemesszegi Ervin szerint „Váratlanul ért bennünket a hír, hogy a Szentatya augusztus 12-én kinevezte P. Miklósházy Attilát az emigráns magyarok püspökévé. Öröm és megtiszteltetés számunkra ez a hír, ugyanakkor veszteség a magyar jezsuita rendtartománynak. Örömhír, hogy a Szentatya gondoskodása folytán az emigráns magyarok nem maradnak főpásztor nélkül. Megtiszteltetés, hogy a magyar jezsuiták közül választott püspököt a Szentatya. Veszteség a magyar rendtartománynak, mert a kinevezéssel egy jól képzett, de mégis szerény, áldozatos, de mégis józan munkatársat és rendtartományi tanácsost veszítettünk el... Kétségtelen, hogy személyében a magyar emigráció egy teljesen Krisztusnak és a magyarságnak elkötelezett, a Szentatyához és az Egyházzal lojális, a hívek irányában áldozatos, a szélsőséges elemek által nem befolyásolható, okos és körültekintő főpásztort kap, aki távol áll minden kicsinyes veszekedéstől, pártoskodástól és megoszlást okozó intrikától. Biztos vagyok abban, hogy új püspökünk Isten szeretetében akar egyesíteni minket, hogy egy szívvel, egy lélekkel járjuk a Szent István által mutatott utat. Erre utal cimereinek jellegje is: COR UNUM ET ANIMA UNA.” (Kronika, 1989. október).

A Püspök atyával Torontóban újkandásként találkoztam először. Magas alakja, derűt, bizalmat sugárzó tekintete, tréfiái, anekdotái azonnal feloldották a hozzá közeledő megilletődöttségét. Tanár volt, főpap volt – ember és magyar. Ezt a véleményemet saját soraival bizonyíthatom.

A torontói Rákóczi Alapítvány 50. évfordulójára szerkesztett emlékkönyv megjelenését így üdvözölte: „Kedves Zsuzsa! A magyar emigrációnak vannak kiváló vívmányai, melyek az elmúlt száz év alatt tanúskodnak népünk élni akarásáról távol szeretett hazánktól. Tudósaink, művészeink, de az egyszerű, dolgos magyar testvéreink is felhívták a világ figyelmét arra a kis nemzetre ott a Kárpát-medencében, a Duna-Tisza közén. Az 1956-os szabadságharc hősei kiérdemelték az egész emberiség fejhajtását a magyar nép értékei iránt. Ezeréves múltunk nagyjairól nem szabad elfeledkeznünk, még akkor sem, ha távol élünk az édes anyaföldtől, és a gyermekeink már nem is beszélnek egyedülálló, szép magyar nyelvünket. Nekünk kötelességünk

van idekint, mert nem hiába vezetett ide minket az isteni Gondviselés kifürkészhetetlen terve. Nem engedhetjük meg, hogy akár mi, akár gyermekeink, vagy akik becsülnek minket, elfeledkezzenek arról, amit a magyar nép tett az egész emberiség érdekében. Ezért jelentős a Magyarságismereti Mozgótábor, mely a határon túli magyar ajkú fiatalokat akarja megismertetni gyökereikkel, elmélyíteni nyelvük és történelmük ismeretét, hogy ezzel is elősegítse azt a hazaszereztet, mely nélkül nagyon hiányos az emberi szív...” (*Rákóczi Foundation 50 Rákóczi Alapítvány, 2003. Students Without Boundaries 10 Rákóczi Tábor. Kaleidoscope Publishing, Toronto, 2003, edited by Rózsa Dancs*).

A Kaleidoszkóp Hagyományörző Klub (előbbi nevén Kaleidoszkóp Kávézó) rendezvényeinek egyházi fővédnökségét is hasonló keresztényi szeretettel és magyarságunkhoz való ragaszkodással vállalta el. Vencser László, az Osztrák Püspöki Konferencia keretében működő katolikus idegen nyelvű pasztoráció országos igazgatója jelentkezését a következő válasszal viszonzta: „Kedves László! Köszönöm leveledet, melyben tudósítasz, hogy szeptember 12-én Torontóban leszel és a vasárnapi szentmise

Miklósházy Attila SJ püspök. A felvétel 2011-ben, a Toronto mellett található pickeringi jezsuita otthonban készült (Fotó: martinus.hu)

után megemlékezést fogtok tartani a Kultúrházban Márton Áron és Jakab Antal erdélyi püspökök szellemi örökségéről. Örvendek a hírek és természetesen elvállalom a rendezés egyházi fővédnöki címét, mert hiszen mindkét püspököt hitvalló hősöknek tekintem a magyarság érdekében és hitük megvallásában. Bármennyire is szeretnék jelen lenni az előadástokon és veletek ünnepelni a szentmisét is, sajnos egészségi állapotom nem olyan kedvező, hogy ezt meg tudjam tenni. De lélekben veletek leszek és sikeres ünnepést és megemlékezést kívánok mindnyájatoknak. Imáimban Erdély mindig szerepel, és ezt nem lehet elvá-

PAPI...

(Folytatás a 3. oldalról)

Két nagyon mély példával mutatta be a hála és az önfeláldozó szeretet életadó erejét. Végül így fejezte be elmélkedését: „Szeretéből lett a világ, arra születünk, hogy az életünket odaadjuk. Az Eucharisztia ebben a titokban részesít. Adjunk hálát, hogy ismerhetjük ezt a titkot, szolgálhatjuk, és kérjünk hozzá nagylelkűséget, önzetlenséget, bátorságot, hitet, erőt.”

A mise végén Zsifkovics püspök magyar nyelven is köszöntötte a jelenlévőket:

„Kedves János püspök atya! Szeretettel köszöntelek Kismartonban, mint jó szomszédot, aki nyitott a két egyházmegyét összekötő közös munkára.

Kedves Paptestvérek! Örülök, hogy idén is eljöttetek a találkozóra. Köszönöm az Istenért, Egyházért, emberekért végzett lelkipásztori munkát és köszönöm a magyar nyelv és kultúra fennmaradásáért és megőrzéséért vállalt fáradozást. (...) Ne feledjétek, hogy a kismartoni püspök, annak tudatában, hogy ez az egyházmegye két magyar egyházmegyéből jött létre, továbbra is az Ausztriában élő magyarok pártfogója lesz és marad, akire bármikor számíthatunk.”

A szentmise után a kismartoni püspök ebédet adott az egybegyűlt atyák-

lasztani magyarságunk megvállalásától. Talán lesz alkalmunk legalább telefonon beszélni, amikor Torontóban lesztek. Addig is szeretettel köszöntelek innen a távoli számkivetésből, és az Úr Jézus meg a Magyarok Nagyasszonya oltalmába ajánlom vállalkozásokat: +Miklósházy Attila SJ, ep. emeritus Hungarorum in exteris.”

Jakab Antal erdélyi püspök édes unokahúga, Varga Gabriella író-újságíró, lapunk, a Kaleidoszkóp főmunkatársa pedig ezeket a kedves sorokat olvashatta: „Kedves Gabriella! Köszönöm karácsonyi üdvözlőtet, és minden munkáját, amit a magyarság, Erdély és a székelység érdekében kifejt. Élvezettel olvasom Dancs Rózsa szép magyarsággal megírt könyvét, és örülök, hogy a magyar nyelv szépsége még megmaradt legalább az erdélyiek között. Csak továbbra is ápolják ezt a kincsünket odahaza, amit az anyaországban elhanyagoltak és elcsúfítottak az elmúlt évtizedek alatt. Szeretettel köszöntöm innen a messiá távolból és egy szebb új esztendőt kívánok mindnyájuknak a mi Urunkban: +Miklósházy Attila SJ, ep. emeritus Hungarorum in exteris.”

Miklósházy Attila betegen is dolgozott, halála pillanatáig szolgálta a magyarságot, ápolta a magyar nyelvet, „ezt a kincsünket”: magyarra fordította a pápai beszédek. Jelenleg huszonötödik kötete vár megjelenésre. Isten kegyelmének tartom, hogy XVI. Benedek pápa a hitről vallott katekéziseinek nyomdai előkészítésével engem bízott meg 2013-ban, a Hit Évében.

Virág helyett a székelgyöldi költő csodálatos fohászának záró strófiával kívánok Miklósházy Attila SJ püspök atyának örök nyugodalmat, kívánom, hogy az örök világosság fényeskedjék neki:

„Ki másoknak megbocsát, Téged dicsér,
Téged áld mind, ki túri a szenvedést,
A legjobban azt szereted,
Ki életlen át szenvedett
Szerelmedért.
Laudato sii mi signore, áldott légy,
Ha jön a jó halál, ha eljön majd a Vég.
Boldogok, kik Benned múlnak,
Veled élnek, veled halnak.
Te vagy a fény.
Te vagy a fény.”

(*Ferenczes István: Csiksomlyói Nap-himnusz*)

Dancs Rózsa, Toronto

nak, ahol testvéri légkörben sokféle téma megbeszélésére is volt alkalom.

Az ebédet követően Gáspár Adalbert bencés szerzetes mutatta be az általa megálmodott és összeállított evangéliumos könyvet. Az alapvetően istentiszteleti célokra készült Evangéliarium az imádkozó közösség, a liturgia középpontját jelenti. A kötet címlapja is ezt fejezi ki, amelyen a négy evangélista monogramja mellett a „Krisztus győz” felirat olvasható. A kopt keresztény közösséggel is jó viszonyt ápoló alsóóri plébános, művészi kopt kereszt illusztrációkkal tagolta a négy evangéliumot. Az Evangéliarium szövegváltozata a szintén bencés szerzetes, római biblikus professzor Simon Tamás László 2013-ban elkészült Újszövetség-fordítása, amelynek nyelveze különösen közel áll a ma emberéhez.

Majd a résztvevők átmentek Sopronba megtekinteni az elkészült Szent Margit plébániatemplomot, amelyet korábban még az építkezés során látogattak meg.

Marics István plébános bemutatta az új – 3,5 éve szentelt – templomot, és rövid betekintést adott, az egyházközség élő és virágzó életébe.

A kétnapos program vidám hangulatú közös étkezéssel és beszélgetéssel zárult.

Varga János

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/miserend>

ANGLIA:

London: Ft. Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, London, W5 4EA, Tel./Fax: +44-20/8566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Misézó helyek: London, South Croydon, Bristol, Luton, Cambridge; www.magyar-katolikusok.co.uk. Bővebb információ a Facebookon, a Katolikus szentmisék Londonban cím alatt.

Észak-Anglia:

Az észak-angliai magyar lelképásztorok átmenetileg szünetel. Lelkipásztori ügyekben, kérem, vegyék fel a kapcsolatot a londoni Főlelkésséggel.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész és P. Szomszéd Tamás SJ, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, 1070 Wien, tel.: +43-1/526 49 72; fax: +43-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7., Bécsúj-hely, Domplatz 1 (Szent Katalin-kápolna), minden hónap utolsó vasárnapján 17.00-kor; bmke@katolikus.at, www.katolikus.at; Baden, minden hónap második vasárnapján 16.30-kor, Leedorfer Haupt Str. 74., 2500-Baden.

Pázmáneum: Ft. Varga János rektor, 1090 Wien, Boltzmanngasse 14, tel.: +43-1/3191403-18, e-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, előesti szentmise: szombatoként 17.00-kor. www.pazmaneum.katolikus.hu

Burgenland/Alsóór: Kath. Pfarramt, 7501 Unterwart 226, tel.: +43-3352/34108. Misézó helyek: Alsóór, vasárnaponként 9.45-kor, Felsőór, vasárnaponként 8.30-kor. Felsőpulya, hó 1. vasárnapján 8.45-kor. Alsópulya, hó 1. és 3. vasárnapján 18/19 órakor.

Eisenstadt/Kismarton: Ft. Pál László. Szentmise minden hó 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, Haydngasse 31, 7000 Eisenstadt.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, tel.: +43-316/68 21 2421, otto.molnar@laposte.net; és Ft. Holló István, tel.: +43-676/8742 6711, istvan.hollo@graz-seckau.at; szentmise minden vasárnap 17.00 órakor. Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., 8020 Graz.

Innsbruck: Szentmise minden hónap 2. vasárnapján a Magyar Házban, Richard Wagner Str. 3. 6020 Innsbruck. Érdeklődni: Wachsmuth Tünde, soprnyi_tunde87@yahoo.com

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Herrenstr. 2. 4600 Wels, tel.: +43-732/ 341175, ernest.szabo@dioceselinz.at; Misézó helyek: Linz: minden hónap 1., 3. és 5. vasárnapján; Wels: 2. és 4. vasárnap.

Klagenfurt: Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 14.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, 9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az Orsolyita-templomban, Aigner Str. 135. 5061 Salzburg. Érdeklődni: Bohuny István, tel.: +43-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, szentmise minden vasárnap 10.30 és 18.00 órakor. Rue de l'Arbre Bénit 123, 1050 Bruxelles. Tel.: +32-2/64 96 188, mobil: +32-487/614 063, havas@piar.hu. Honlap: www.magyarhaz.be. Misézó helyek: Leuven, Hága/NL, Luxembourg.

Liége/Luxembourg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Hospitaalstraat 3 bus 8, 3600 Genk, Belgium, Telefon: +32/89-354-650. Misézó helyek: Liège, Verviers, Eupen, Huy, Genk, Eiden, Charleroi, Luxembourg város.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, 75010 Paris, tel.: +33-1/42 086170, fax: +33-1/42 067155, missioncatholique@orange.fr; www.magyarmisszio.info

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor. Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Metróval a Stoklosy állomásig kell jönni, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Kempten, Neuburg a. D. Érdeklődni: Ft. Csibi Sándor, Ungarische Kath. Mission, Henisiusstr. 1., 86152 Augsburg, tel.: +49-821/ 31 66 89 60 vagy +49-821/31 66 89 61, iroda@augmis.de; www.augmis.de, www.augsburgmisszio.de

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye: Stemper Ferenc lisbergi plébános mutat be szentmisét kéthetenként. Lehetőség szerint Dankó István atya (Amberg) is besegít. A szentmisék helye: Caritas-Seniorenheim St. Josef kápolnája, Giesbertstr. 65. Érdeklődni lehet: Lipecz Josef, Tel.: +4917638033699.

Esseni Egyházmegye:

Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, 45139 Essen. Kölnben: tel./fax: +49-221/33 778 517.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzingen-Str. 32, 68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, 20535 Hamburg, tel.: +49-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen. Érdeklődni: Ft. Lukács József, Kath. Ungarnseelsorge Köln, Am Rinkenpfuhl 10, 50676 Köln. ungarnzentrum@netcologne.de; tel./fax: +49-221/ 33 778 517; www.ungarnzentrum.de

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye

frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, 60487 Frankfurt. Tel.: +49-69/ 24 79 50 21, 069/24795022, fax: +49-69/97 78 26 84; www.magyar-katolikusok-frankfurt.de, pal.takacs@magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye:

Miséző helyek: München, Rosenheim, Erding, Ladshut, Bad Tölz. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Egyházközség – Ungarische Katholische Gemeinde, Oberföhringer Str. 40, 81925 München. Tel.: +49-89/2137-4230, fax: +49-89/2137-4234. Ungarische-Gemeinde. Muenchen@eomuc.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Paderborn-Osnabrücki Egyházmegye:

Miséző helyek: Bielefeld, Hagen, Marl, Minden, Münster, Neukirchen-Vluyn, Osnabrück. Érdeklődni: Ft. Simon Péter, Münster Magyar Katolikus Misszió, Middelfeld 24, 48157 Münster, tel.: +49-251/9 32 57 288, ungarische-mission@bistum-muenster.de, honlap: <https://sites.google.com/site/magyarkatolikusmisszio> vagy www.facebook.com/ungmis

Passaui Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Kovács János, 84375 Kirchdorf am Inn, tel.: 0049-85/71 23 32. Magyar Missio Passau, honlap: www.magyar-missio-passau.de/

Rottenburg-Stuttgarteri Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle Str. 30, 70186 Stuttgart, tel.: +49-711/236 91 90, fax: +49-711/236 73 93, mission@stuttgarteri-katolikusok.de, és Ft. Merlász Tibor, Walfischgasse 17, 89073 Ulm, tel.: +49-731/39 96 63 06, mobil: +49-1575-3701412, mtibor1960@gmail.com Misézó helyek: Stuttgart, Ulm, Balingen-Frommern, Biberach, Böblingen, Friedrichshafen, Eislingen, Heidenheim, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg, Munderkingen, Reutlingen, Schwäbisch-Gmünd, Weingarten, Tuttlingen.

Würzburgi Egyházmegye:

Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Kocsik Endre, Domerschulstr. 2, 97070 Würzburg. Tel.: 0049-931/38 66 2530, fax: 38 662 599.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelképásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Mons. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaleto, 481, 00151 Roma, tel.: +39/06 6574 2834, mobil: +39/348 79 52 165, italiamissiohu@gmail.com. Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, Chiesa Santa Maria del Suffragio (Via Giulia) – 00186 Roma, kivéve július, augusztus) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyasszonya-kápolnában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Copernico 9, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar szentmisék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: Mons. Dr. Kovács Gergely, Pontificio Consiglio della Cultura, 00120 Città del Vaticano, gkovacs@tin.it

SVÁJC

Zürich: Ft. Varga Péter, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, 8057 Zürich, tel.: +41-44/36 23 303, peter.varga@mail.ch; Misézó helyek: Zürich, Winterthur, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Genf és Lausanne: P. Stipitz Árpád atya OFM. Genfben minden hónap első és harmadik vasárnapján, 10.30 órakor, a Coentrin-i kápolnában, Chemin du Ruisseau 36, 1216 Coentrin GE; +41 22 791 04 58. Lausanneban a genfi vasárnapi szentmiséket megelőző szombaton, 18.00 órakor, a Servan kápolnában, Chemin Eugene-Grasset 12, 1006 Lausanne; +41 76 483 73 94.

Bern: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, 3073 Gümligen, info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

Basel: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Bininger Str. 45, 4123 Allschwil; tel.: +41/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68.

ELHUNYT PAPJAINK

BAGOSSY ISTVÁN

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálatának püspöke a feltámadásba vetett hittel tudatja, hogy Bagossy István nyugalmazott plébános életének 75., áldozópapságának 50. évében, január 30-án szentségekkel megerősítve hazatért Urához és Istenéhez.

Bagossy István az Arad megyei (Románia) Erdődön született 1944. augusztus 9-én. Gyulafehérváron szentelték pappá 1969. április 13-án.

1969-től 1972-ig a nagykarolyi főplébánián, 1972-től 1976-ig a szatmárnémeti 2. számú plébánián, 1976-77-ben Mezőpetriben teljesített kápláni szolgálatot. 1977-től 1988-ig plébános volt Lázárban, majd Magyarországra távozott, ahol előbb Debrecenben, a Szent Anna-plébánián segédkezett, majd Derecskén lett plébános. 1989. szeptember 4-én áttelepült az NSZK-ba: Fürthben, Münchenben és környékén vállalt helyettesként lelképásztori szolgálatot német plébániákon. 1991. március 27-én Reinhard Lettmann münsteri megyéspüspök kinevezte a Münsteri Egyházmegye területén élő magyar hívek lelképásztori szolgálatára. Megbízatását a Paderborni Főegyházmegye területére, Osnabrückre és környékére is kiterjesztették.

23 évi münsteri magyar lelképásztori szolgálat után és meggyengült egészségi állapotára való tekintettel 2014. augusztus 10-én nyugdíjba ment, és hazatért Magyarországra, Aradványpusztára.

Végző búcsút február 8-án, temetési misében vettek tőle a nyíradony-aradványpusztai kápolnában

***

VARSÁNYI VILMOS

Életének 97., papságának 73. esztendejében, január 7-én elhunyt Varsányi Vilmos, a Providence-i Egyházmegye (Rhode Island, USA) területén élő magyarok korábbi lelkése, egykori általános helynök.

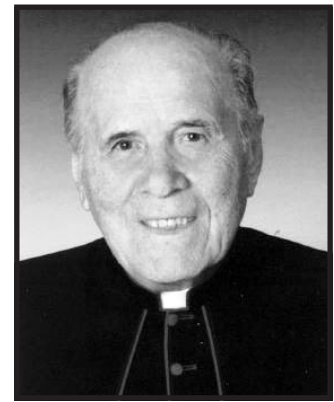
Varsányi Vilmos kilencgyermekes családban született Adonyban, 1922. május 23-án. 1941-ben érettségizett Kalocsán az Érseki Szent István Gimnáziumban, majd a Központi Papnevelő Intézet növendéke lett. 1944-ben, még mint papnövendék tábort lelkési szolgálatot látott el. Kalocsán szentelték pappá 1946. július 7-én. Rövid ideig Garányban volt segédlelkész, majd egyházi tanulmányokat végzett Rómában, ahonnan nem tért haza.

A kalocsai érsekség engedélyével az Amerikai Egyesült Államokban telepedett le, Rhode Island állam Providence-i Egyházmegyéjében. Mivel ezen a környéken nem volt magyar plébánia, ezért

St. Gallen: a hónap második vasárnapján 17.00 órakor magyar szentmise a Schutzengel-kápolnában (a dóm mellett). Lelkész: Szücsi László, Kirchstr. 13, 9036 Grub. Tel.: 071 891 56 01.

***

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelképásztori szolgálatért felelős püspökének irodája: MKPK, Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat, Dr. Cserhádi Ferenc püspök, H-1053 Budapest, Papnövelde utca 5-7., tel./fax: 0036-1/266-4515, e-mail: cserhati@katolikus.hu □

1987-től az Amerikai Magyar Katolikus Liga vezérigazgatója volt, emellett az Anonymus Magyar Könyvkiadó alapítását segítette. 2013-ban vonult nyugállományba. 2016-ban ünnepelte pappá szentelésének 70. évfordulóját.

Szentségekkel ellátva 2019. január 7-én hunyt el. Temetése Providence-ban, a Szent Péterről és Szent Pátról elnevezett székes-egyházban volt, január 14-én.

(Kiss G. Barnabás, a Külföldi Katolikus Magyar Lelkipásztori Szolgálat észak-amerikai delegátusa) □

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként:	0,10 EUR
„Jelige” – postaköltség	5,00 EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00 EUR
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kívánásokat esetenként árazunk.	

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

ÉLETÜNK

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal:
KERESZTÉNY ÉLET SZERKESZTŐSÉGE
H-1075 Budapest, Károlyi krt. 1.
Telefon: (0036) 1/328 01 96, (0036) 1/328 01 97
Fax: (0036) 1/328 01 98
E-mail: életunk@keresztneyelet.hu
www.keresztneyelet.hu

Főszerkesztő: dr. Cserhádi Ferenc
Felelős kiadó: Merka János
Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence
A szerkesztőbizottság tagja:
Vincze András

Redakción és Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE GEMEINDE
Oberföhringer Str. 40, D-81925 München
Verantwortlicher Herausgeber: Merka János
Telefon: (0049) 89/98 26 37
Telefax: (0049) 89/98 54 19
E-mail: eluetenk@ungarische-mission.de

Abonnement für ein Jahr: 20 EUR
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost USD 60

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!
Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 2 EUR
Előfizetési ár egy évre: 20 EUR

Tengerentúlra USS 60
BANKSZÁMLÁNK:
Szent Maximilian Kiadó
OTP Banka Slovensko, Komárno
IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696
BIC/SWIFT: OTPVSKBX

Erscheint 11 mal im Jahr.
Satz: ÉLETÜNK

Druck:
Micropress Kft.
H-3516 Miskolc, Ács u. 12.

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

HÍREK – ESEMÉNYEK

Házszenelést a Pápai Magyar Intézetben

Németh Norbert atya a nagykövettel

Vízkereszt ünnepéhez kapcsolódóan január 13-án, vasárnap a római Pápai Magyar Intézetben hagyományos házszenelést tartottak, január 17-én, csütörtökön pedig Magyarország szentszéki nagykövetségének házszenelését ünnepelték.

A házszenelésen részt vevők Isten áldását kérték az intézményre és az itt tanulók pápi szolgálataira; s ezúttal is több, a Falconieri-palotában lakó családhoz is bekopogtak, megszentelve az itt élők és szolgálók otthonát.

A római házszenelések sorát Magyarország szentszéki nagykövetségén folytatták a Pápai Magyar Intézet lakói, ahol Habsburg-Lotharingiai Eduard szentszéki nagykövettel és munkatársaival imádkoztak Isten áldását, a Gondviselés égi ajándékait kérve otthonukra, munkahelyükre és szolgálataikra.

Zita királyné boldoggá avatása

Boldog IV. Károly hitvesének, Zita királynénak boldoggá avatási eljárása 2009 decemberében kezdődött meg a franciaországi Le Mans-i Egyházmegye főpásztorának jóváhagyásával. Az egyházmegyei szakasz posztulátora Alexan-

der Leonhardt, a Strasbourgi Főegyházmegye papja az elmúlt év decemberében kérte fel, a kezdeményezőkkel egyetértésben Nagy Norbert teológust, hogy legyen a boldoggá avatás magyar vonatkozású ügyeinek támogatója, viceposztulátori minőségben. Nagy Norbert nagyváradi származású, jelenleg Svájcban él. Évek óta foglalkozik az utolsó magyar királyi pár szellemi és lelki örökségével, ő fordította magyarra a Zita királyné szellemiségében íródott imafüzetet. Magyar részről a Habsburg-család sokrétű pannonhalmi kötődésének jegyében Várszegi Asztrik OSB püspök, nyugalmazott főpáti lett tagja a Zita szellemiségét ápoló emlékbizottságnak.

A következő Ifjúsági Világtalálkozó

A közép-amerikai Panamaváros adott otthont január 22. és 27. között az ifjúsági világtalálkozónak. A Katolikus Egyház legnagyobb ifjúsági rendezvényének mintegy 250 ezer résztvevője volt, köztük Magyarországról és a határon túlról érkező magyar fiatalok. Az esemény mottója a Szűzanyát állította a középpontba: „Íme, az Úr szolgálója vagyok, legyen nekem a te igéd szerint” (Lk 1,38). Világtalálkozó zárónapján Ferenc pápa bejelentette, hogy a fiatalok következő nemzetközi találkozásának Portugália fővárosa, Lisszabon ad majd otthont 2022 nyarán

(Fotó: Vatikáni Rádió)

MAGYAR NYELVŰ MISE MOLDVÁBAN

A romániai jászvásári (Iasi) római katolikus püspökség január elején engedélyezte, hogy havonta egy magyar misét tartsanak Bákóban. Az első magyar szentmisét január 27-én tartották a bákói Szent Miklós-templomban.

A Bákó főterének szomszédságában levő Szent Miklós-plébániatemplomban minden hónap utolsó vasárnapján tartanak ezentúl magyar nyelvű misét, amelynek celebrálására Felix Mariut forrófalvi (Faraoani) és Andrei Varga bogdánfalvi (Valea Seaca) plébánost kérték fel.

Korábban Nyisztor Tinka néprajzkutató, a Moldvai Csángómagyarok Szövetsége (MCSMSZ) vallási ügyekért felelős vezetője az MTI-nek elmondta: a jászvásári püspökség 1884 óta íródó történetében először fordul elő, hogy az egyházmegye területén, annak vezetése által elrendelt rendszeres magyar nyelvű misékre kerülhet sor. A moldvai csángók magyar misézésre vonatkozó kéréseit mindeddig elutasította az egyházmegyét 1990 óta vezető Petru Gherghel jászvásári püspök, aki korábban kijelentette: csak akkor engedélyezi a magyar misét, ha megbizonyosodik róla, hogy a hívek legkevesebb két százaléka nem érti a román nyelvet.

A néprajzkutató egy interjúban felidézte: közel harminc éve küzdenek a magyar misék engedélyezéséért, és tervezi, hogy közzéteszi azt a két kötetet kitevő levelezést, amelyet a különböző egyházi eljárásokkal folytatott ez ügyben. „Én annyit sírtam a jász-

vásári püspökségen, hogy még a kövek is megpuhultak volna, de tíz papot állítottak szembe a delegációkkal, és azt magyarázták, hogy a csángó nyelv nem magyar nyelv” – idézte fel Nyisztor Tinka, aki tanulmányai után visszatért a szülőfalujába, Pusztinába. Megjegyezte, a küzdelmük három évtizede alatt kihalt Moldvában egy olyan generáció, amely sóvárogta a magyar misét, és alig tudott románul. Azt is hozzátette azonban, hogy ez idő alatt a papok egy új generációja is megjelent, akik már jobban megértik a hívek igényeit.

Nyisztor Tinka szerint a bákói magyar mise ugyanolyan nagy dolognak minősül, mint az, hogy júniusban Csíksomlyóra jön Ferenc pápa.

A jászvásári püspökséghez tartozó nyolc moldvai megyében – a püspökség honlapján közölt adatok szerint – több mint 200 ezer római katolikus hívet tartanak számon. Magyar kutatók 30-40 ezerre becsülik azoknak a moldvai katolikusoknak a számát, akik beszélik a magyar nyelv valamely nyelvjárását.

MTI

Az első moldvai magyar szentmise hívei

CSÍKSOMLYÓRA IS ELLÁTOGAT FERENC PÁPA

A Vatikán január 11-én hivatalos közleményben jelentette be, hogy Ferenc pápa, elfogadva Románia elnökének, az állami hatóságoknak és a romániai katolikus egyháznak a meghívását, apostoli látogatást tesz az országban május 31-től június 2-ig. Apostoli útja során meglátogatja Bukarest, Jászvásár és Balázsfalva városait, valamint a csíksomlyói Szűz Mária-kegyhelyet. Csíksomlyón június 1-jén, szombaton mutat be szabadtéri szentmisét.

A nyilatkozattal egy időben közzétették a látogatás logóját és mottóját, mely így hangzik: Haladjunk együtt!

Nem hivatalos információk szerint a Szentatya Bukarestbe érkezése után elsőként Klaus Johannis államfőt, majd Daniel pátriárkát keresi fel. A két egyházfő még aznap együtt imádkozik a Nemzet Megváltása-katedrálisban. Mint azt Francisc Doboş, a bukaresti római katolikus érsekség szóvivője a G4media.ro-nak elmondta: a helyszíneket az egyházfő óhaja szerint választották ki. Nem kizárt, hogy Ferenc pápa szegényekkel, hajléktalanokkal is találkozhat majd.

A csíksomlyói látogatás híret nagy örömmel fogadták a magyar hívek is: az egyházmegye ezeréves történelme során most először látogat pápa Erdélybe, Székelyföldre.

Jakubinyi György, a Gyulafehérvári Főegyházmegye érseke körlevelében többek között ezt írta: „Szent II. János Pál pápa volt az első, aki ellátogatott Romániába (1999. május 7-9.), de látogatását csak Bukarestre korlátozták. Nagyon sajnálta, hogy nem jöhetett Erdélybe, ahol katolikus hívei többsége él. Megígérte, ha még egyszer országunkba látogat, feltétlenül Erdélybe is eljön. Azóta húsz év telt el. Ígéretét most Ferenc Szentatya teljesíti.

(...) Mivel idén a csíksomlyói pünkösdszombati 453. fogadalmi búcsú június 8-án, szombaton lesz, egy héttel a pápalátogatás után (a ferences atyák ezt már meghirdették), ezért a csíksomlyói pápalátogatás napját – a feltételezett június 1-jét – is fogadalmi búcsúnak nyilvánítom, hogy a pápalátogatás záróidőszakai is eleget tehessenek az ősök fogadalmának.”

A Romániai Püspöki Konferencia elnöke, Lucian Mureşan, a Rómával egyesült román görögkatolikus egyház nagyérseke, a pápalátogatással kapcsolatos nyilatkozatában így fogalmaz: „Reméljük, hogy Szent Péter utódának jelenléte Romániában arra ihleti az országot, hogy egyesítse mindazt, ami jó és értékes az ország és a közjó számára. Tudjuk újra megtalálni a más-ság tiszteletén alapuló, a keresztény egyházak közötti párbeszédre vonatkozó akaratot, amely egyesíti a keresztények erőit az élet és az Ursten által alkotott teremtés természetes értékeinek védelmében.”

Az eseménnyel kapcsolatban a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia is nyilatkozatot adott ki, amelyben bátorítják „a magyarországi híveket és minden jóakarátú embert, hogy minél többen köszöntsük együtt a Szentatya-t a csíksomlyói Szűz Mária-kegyhelyen, azon a földön, amely nekünk is kedves, és ahol a

történelem folyamán először tesz látogatást Szent Péter utóda”.

Soltész Miklós, a magyar kormány egyházi kapcsolatokért felelős államtitkára a székelyföldi kegytemplom előtt január 24-én tartott sajtótájékoztatót az azt mondta, hogy volt már rá példa, hogy a hasonló események révén a többségi társadalmak, a többségi egyházak közelebb kerültek a kisebbségekhez. „Történelmi felelősségünk, hogy a sokféle szakadt kereszténység, ahol lehet, egymásra találjon és egymást erősítse. Ha gesztusokat tudunk egymás iránt tenni a kereszténységen keresztül, ha lépéseket tudunk tenni egymás felé, az előbb-utóbb meghozza a gyümölcsöt” – mondta az államtitkár.

Miguel Maury Buendía érsek, bukaresti nuncius a Szentatya-nál történt látogatását követően úgy nyilatkozott: személyesen tudja, mekkora öröm a Szentatya számára, hogy Romániába látogathat. Elmondta, hogy a pápalátogatás részletes programját csupán az esemény előtt másfél hónappal teszik közzé.

*

A logó magyarázata

Isten romániai népe a Szűzanya oltalma alatt áll. Romániát gyakran a „Szűzanya kertjének” nevezik. A kifejezést, mely minden keresztény számára kedves, Szent II. János Pál pápa is használta az 1999-es látogatása alkalmával.

Ferenc pápa látogatása is ezt a tipikus máriás jelzöt használja, és egységre hív a Szűzanya palástja alatt, úgy, ahogy a mottó is kifejezi: Járjunk együtt! A Szentatya számos alkalommal egységre buzdított, arra, hogy lemondva az én-központúságról részesítsük előnyben a közjót. Szent Péter utóda azért jön Romániába, hogy egységre hívjon és megerősítsen a hitben. Egy sokszínű vallási közegben az egységre való felhívás fontos ökumenikus dimenziót kap.

(A Romániai Püspöki Konferencia közleménye alapján)

KÖSZÖNETET MONDUNK TÁMOGATÓINKNAK:

Kovács Magdolna, Németország – 10 EUR;

Bereng Iván, Németország – 10 EUR.

Az Életünk támogatására adományokat a következő számlára lehet befizetni:

SZENT MAXIMILIAN KIADÓ

OTP Banka Slovensko, Komárno

IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696

BIC/SWIFT: OTPVSKBX

(Kérjük, hogy az átutalás során tüntessék fel az ADOMÁNY szót.)